

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารอาชีวะและเทคโนโลยีศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

นางสาวปิยนุช รัตน์บ้านด่าน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ใบรับรองโครงการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัด
นนทบุรี

โดย นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย / หัวหน้าภาควิชา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(สักรินทร์ อยู่ผ่อง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ไพโรจน์ สติรยากร)

กรรมการ

(กฤษฎา สิ้นธนะกุล)

กรรมการ

(ไพโรจน์ สติรยากร)

ชื่อ : นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน
 ชื่อการค้นคว้าอิสระ : การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ
 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี
 สาขาวิชา : บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก : ไพโรจน์ สติริยากร
 ปีการศึกษา : 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี มุ่งเน้นศึกษาระดับความคิดเห็นของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผ่านระบบไมโครซอฟท์ฟอร์ม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 360 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นโดยรวมในระดับมากต่อทุกปัจจัย โดยปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนวมีค่าเฉลี่ยเท่ากับสูงที่สุดที่ 4.13 รองลงมาคือ ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีค่าเฉลี่ย 4.10 รายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นสูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การศึกษาสายอาชีพช่วยให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต (ค่าเฉลี่ย= 4.85) รองลงมาคือ สื่อประชาสัมพันธ์ที่ช่วยให้เข้าใจประโยชน์ ของการเรียนสายอาชีพ (ค่าเฉลี่ย= 4.69) และการมีเครือข่ายสถานประกอบการ (ค่าเฉลี่ย= 4.61) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม พบว่า ปัจจัยทั้งสามมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างกันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง ($r = .713$, Sig. = .000) ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ($r = .687$, Sig. = .000) และปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครองกับปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ($r = .794$, Sig. = .000) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยอย่างชัดเจน ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลร่วมกันของปัจจัยทั้งสามที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาอย่างชัดเจน จากผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำไปใช้วางแผนการแนะแนวแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการเรียนสายอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

(มีจำนวนทั้งสิ้น 105 หน้า)

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ, การตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ, สถานศึกษาอาชีวศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

Name : Miss Piyanuch Ratbandan

Independent Study Title : A Study of Factors Influencing the Decision to Pursue Vocational Education in Vocational Institutions in Nonthaburi Province

Major Field : Vocational and Technical Education Management
King Mongkut's University of Technology North
Bangkok

Independent Study Advisor : Pairote Stirayakorn

Academic Year : 2024

ABSTRACT

The research aimed to study the level of students' opinions on the factors influencing their decision to pursue vocational education in vocational schools in Nonthaburi Province. The study focused on three main categories of factors: personal factors, parental support and opinions, and information and guidance. Data were collected using a structured questionnaire distributed via Microsoft Forms. The sample consisted of 360 students enrolled in both the Vocational Certificate Year 1 and Higher Vocational Certificate Year 1 levels at vocational schools in Nonthaburi Province. The data were analyzed using both descriptive and inferential statistical methods.

The research findings revealed that students had a high overall level of opinion regarding all factors. The highest mean scores were found in the categories of parental support and opinions, and information and guidance, both with a mean of 4.13, followed by personal factors with a mean of 4.10. The top three items receiving the highest levels of agreement from students were: vocational education helps achieve future goals (average=4.85), followed by media and public relations that help enhance understanding of the benefits of vocational study (average =4.69), and the presence of a business network (average =4.61). Further data analysis revealed that the three factors were significantly and positively correlated at the .01 level. Specifically, there was a strong positive relationship between personal factors and parental support and opinions ($r = .713$, $\text{Sig.} = .000$), between personal factors and information and guidance ($r = .687$, $\text{Sig.} = .000$), and between parental support and opinions and information and guidance ($r = .794$, $\text{Sig.} = .000$). These results clearly supported the research hypothesis, indicating that the three factors jointly influenced students' decision-making in choosing vocational education. The findings of this study can be applied to guide planning efforts targeting lower secondary school students and their parents, with the aim of promoting greater understanding and awareness of the value of vocational education.

(Total 105 Pages)

Keywords: Factors Affecting Decision-Making, Decision to Pursue Vocational Education,

_____
Advisor

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาและความเมตตาช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ สติรยากร อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษาชี้แนะพร้อมทั้งตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียด ทำให้ผลงานชิ้นนี้มีความสมบูรณ์ผู้ค้นคว้าอิสระรู้สึกสำนึกและซาบซึ้งในพระคุณของท่านอาจารย์อย่างสูงยิ่ง รวมทั้งขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา และคณะกรรมการสอบทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ดร.กณฐชา จารุจินดา ท่านผู้รับใบอนุญาต และผู้บริหารวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความเมตตาสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการศึกษาเป็นอย่างดี ตลอดจนขอขอบคุณ ดร.เมธิกา ธรรมกิจโสภณ ดร.เขาวรรักษ์ ภิรมย์ รองศาสตราจารย์ ดร.สกรินทร์ อยู่ผ่อง และ ดร.ปิยาภัก อุ่นเอน ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ รวมถึงขอขอบพระคุณผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภายใต้สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรีทุกท่านที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ให้นักศึกษาในความดูแลตอบแบบสอบถาม อันเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้งานค้นคว้าอิสระนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมชั้นเรียน เจ้าหน้าที่ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา เพื่อนร่วมงานทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ และสนับสนุนผู้ค้นคว้าอิสระเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว ที่เป็นพลังผลักดันอันสำคัญยิ่งในทุกช่วงเวลาของชีวิต ผู้ค้นคว้าอิสระขออุทิศความดีงามจากผลงานชิ้นนี้แด่ท่านผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งที่ได้กล่าวนามและมีได้กล่าวถึง ผู้ค้นคว้าอิสระซาบซึ้งและขอขอบพระคุณในน้ำใจและความเมตตาของทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ปิยนุช รัตนบ้านด่าน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	6
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	6
1.4 ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ.....	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการค้นคว้าอิสระ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบริบทสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการจัดการศึกษา สถานศึกษาอาชีวทั้งภาครัฐและเอกชน ในจังหวัดนนทบุรี.....	9
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ.....	13
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ.....	16
2.4 การวิเคราะห์และตีความหมายข้อมูล.....	20
2.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบสอบถาม.....	23
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์สถิติ.....	24
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
2.8 กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ.....	38
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	40
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	45

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการค้นคว้าอิสระ

4.1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	47
4.3 ผลการวิเคราะห์ในการหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี.....	48
4.4 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัย (การทดสอบสมมติฐาน)	54

บทที่ 5 สรุปผลการค้นคว้าอิสระ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการค้นคว้าอิสระ.....	59
5.2 อภิปรายผล.....	61
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก ก.....	73
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำค้นคว้าอิสระ.....	74
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำค้นคว้าอิสระ....	75
ภาคผนวก ข.....	81
แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ.....	82
ภาคผนวก ค.....	87
ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และหัวข้อการออกแบบสอบถาม.....	88
ผลการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	95
ภาคผนวก ง.....	97
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำค้นคว้าอิสระ.....	97
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการค้นคว้าอิสระ.....	100
ประวัติผู้ค้นคว้าอิสระ.....	105

สารบัญตาราง (ถ้ามี)

ตารางที่	หน้า
1-1 ยอดสัดส่วนผู้เรียนและสัดส่วนการเรียนของผู้เรียน จังหวัดนนทบุรี ปี 2565 - 2567.....	3
1-2 จำนวนนักศึกษาผู้เรียนอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี ปี 2565 - 2567.....	4
2-1 การสังเคราะห์ตัวแปรการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพ.....	35
3-1 ตารางแสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	39
4-1 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
4-2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยในภาพรวมแสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	49
4-3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพใน สถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี.....	50
4-4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการ ตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี.....	51
4-5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ.....	52
4-6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงการทดสอบสมมติฐานปัจจัย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการ สนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ส่งผลต่อการ ตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี.....	54
4-7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงการทดสอบสมมติฐาน.....	55
4-8 ผลวิเคราะห์ข้อมูล แสดงค่า KMO and Bartlett's test	55
4-9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงค่า Total Variance Explained ความแปรปรวน.....	56

สารบัญรูปภาพ (ถ้ามี)

ภาพที่	หน้า
2-1 สถิติภาพรวมจำนวนนักเรียน ปวช.และ ปวส.ของสำนักงานอาชีวศึกษานนทบุรี.....	10
2-2 สถิติภาพรวมจำนวนนักเรียน ปวช.ของสำนักงานอาชีวศึกษานนทบุรี.....	11
2-3 สถิติภาพรวมจำนวนนักเรียน ปวส.ของสำนักงานอาชีวศึกษานนทบุรี.....	11
3-1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าสาระ.....	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศได้รับการส่งเสริมและมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก และเนื่องจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคตมีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีด้วย จึงส่งผลให้แรงงานในระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมต้องมีความรู้ความ สามารถ ทั้งด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตามที่ระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมนั้นๆ ดังนั้นการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพต้องสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลให้ต้องมีความร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการศึกษาและการวัดประเมินผลคุณภาพเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอาชีพและหรือมาตรฐานสากล มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสามารถสนองตอบความต้องการกำลังคน ตลอดจนความต้องการของผู้เรียนเองที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามสาขาที่เรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ เพื่อความก้าวหน้าตามเส้นทางอาชีพ (อ้างอิงข้อมูลจาก หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เรื่องการจัดการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์ครั้งที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2562) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 ซึ่งเป็นการแก้ไขที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ 3 เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เริ่มต้น ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565 ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ.2566 – 2570 (ข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13)

การจัดการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับ เทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้สนองตอบต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม การพัฒนาความรู้และทักษะด้านวิชาชีพให้มีความรู้ และมีทักษะ ให้เป็นบุคลากรที่มีความพร้อมในการทำงานของสถานประกอบการ แต่สภาพจริงการจัดการ การอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สอดคล้องกับความ

ต้องการกำลังคนของภาคอุตสาหกรรม (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2551) ขณะเดียวกัน เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมต้นเข้าสู่ภาคอาชีวศึกษาไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากคนรุ่นใหม่ไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต่างมุ่งศึกษา ต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ โดยส่วนหนึ่งเชื่อว่าผู้เรียนสายอาชีพ มีสติปัญญาด้อยกว่า จึงต้องการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพื่อมุ่งหวังได้ปริญญาบัตรและ ได้ ค่าตอบแทนสูงขึ้น สถิติในปี พ.ศ. 2555 พบว่าผู้สำเร็จชั้นมัธยมต้นเข้าเรียนอาชีวศึกษาลดลงปีละหนึ่ง แสนคน ผู้ที่จบ ปวช. ที่ควรจะเรียนต่อระดับ ปวส. ลดลงปีละประมาณห้าหมื่นคน จำนวนผู้เรียน ที่ หายไปนี้ปรากฏอยู่ในยอดผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นในระบบอุดมศึกษา (วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช, 2556) ซึ่งเป็นเหตุให้ภาคอุตสาหกรรมขาดแคลนแรงงานระดับกลางอย่างต่อเนื่อง (สำนักงาน เลขาธิการ สภาการศึกษา, 2551) การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัด การศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษา แห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษา วิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากล และภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้ มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ สามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาพ.ศ. 2551, หมวดที่ 1, มาตรา 6) อาชีวศึกษาเป็นทางเลือกการศึกษาที่มีคุณค่าและศักยภาพสูง เปี่ยมด้วยความรู้และทักษะวิชาชีพที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการศึกษาอาชีวะ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกฝนจากการปฏิบัติงานจริงใน 102 สาขาวิชา ซึ่งสามารถตอบสนองต่อ ตลาดแรงงานได้อย่างกว้างขวาง ทักษะฝีมือของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาไทยได้รับการยอมรับใน ระดับสากล อย่างไรก็ตามการศึกษาอาชีวะไทยยังคงเผชิญกับ 4 อุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ความท้าทาย ในด้านการเรียนการสอน ความขาดแคลนความรู้ความเข้าใจในสาขาที่เลือกเรียน ภาพลักษณ์ทางลบ ของการศึกษาอาชีวะ และความไม่สอดคล้องระหว่างวุฒิการศึกษา/สาขาที่เรียนกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน การปรับปรุงภาพลักษณ์ของการศึกษาอาชีวะและการพัฒนาการเรียนการสอนให้มี คุณภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งสำคัญ สุดท้าย ภาครัฐและสถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีวศึกษาอย่างถูกต้อง ครอบคลุมทุกด้าน ตั้งแต่หลักสูตร โอกาสในการประกอบ อาชีพ การพัฒนาทักษะ และการศึกษาต่อ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกเรียนได้ตรงตามความ สนใจและความถนัดของตนเอง ทั้งนี้ สื่อมวลชนสามารถมีบทบาทในการถ่ายทอดข้อมูลที่ถูกต้องจาก งานวิจัย เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีในสังคมไทย ลดอคติและภาพลักษณ์ทางลบ และนำไปสู่การปรับ ภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในอนาคต (จุลณี ,2567)

ในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาสถาบันการอาชีวศึกษา วิทยาลัยในภาครัฐและภาคเอกชน ประสบปัญหายอดนักเรียนลดลงทุกวิทยาลัย ปัจจัยส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะอัตราการเกิดของประชากรลดลง แต่อีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนด้านสายอาชีพ ของนักเรียนระดับมัธยมต้นที่จะเรียนต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายที่จะเรียนต่อในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ค่านิยมการเรียนของผู้เรียน และค่านิยมของผู้ปกครองที่มองภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษาในทางลบ นโยบายการศึกษา วิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มุ่งเน้นการเพิ่มจำนวนนักศึกษา อาชีวศึกษา สร้างมาตรฐานการทำงานอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังแรงงานให้เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ปัญหาปัจจุบันในตลาดแรงงานของไทยคือขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ เนื่องจากทักษะแรงงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

ปี	ยอดผู้เรียน			สัดส่วนการเรียน		
	มัธยมปลาย	ปริญญาตรี	ปวช.ปวส.	มัธยมปลาย	ปริญญาตรี	ปวช.ปวส.
ปี 2565	29,600	77,303	14,096	24.46	63.89	11.65
ปี 2566	29,657	74,448	14,010	25.11	63.03	11.86
ปี 2567	29,912	23,534	13,834	44.46	34.98	20.56

ตารางที่ 1-1 ยอดสัดส่วนผู้เรียนและสัดส่วนการเรียนของผู้เรียน จังหวัดนนทบุรี ปี 2565 - 2567

จากการรายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา จังหวัดนนทบุรี ปี 2565 - 2567 พบว่า จากข้อมูลเปรียบเทียบยอดผู้เรียนและสัดส่วนการศึกษาในแต่ละระดับ ตั้งแต่ปี 2565 ถึง 2567 พบว่าในปี 2565 ผู้เรียนระดับมัธยมปลายมีจำนวน 29,600 คน คิดเป็นร้อยละ 24.46 ขณะที่ระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คือ 77,303 คน คิดเป็นร้อยละ 63.89 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเพียง 14,096 คน คิดเป็นร้อยละ 11.65 สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงเลือกศึกษาต่อในสายสามัญเป็นหลัก ต่อมาในปี 2566 จำนวนผู้เรียนระดับมัธยมปลายอยู่ที่ 29,657 คน (ร้อยละ 25.11) และระดับปริญญาตรีมีจำนวน 74,448 คน (ร้อยละ 63.03) ส่วนระดับ ปวช./ปวส. อยู่ที่ 14,010 คน (ร้อยละ 11.86) ซึ่งเป็นอัตราใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ในปี 2567 พบแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน โดยจำนวนผู้เรียนระดับมัธยมปลายเพิ่มขึ้นเป็น 29,912 คน (ร้อยละ 44.46) ขณะที่จำนวนผู้เรียนระดับปริญญาตรีลดลงอย่างมากเหลือ

เพียง 23,534 คน (ร้อยละ 34.98) ส่วนระดับ ปวช./ปวส. อยู่ที่ 13,834 คน คิดเป็นร้อยละ 20.56 ซึ่งแม้ยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับระดับอื่น แต่ถือเป็นการเพิ่มขึ้นในเชิงสัดส่วนอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ทั้งนี้ สถานการณ์ดังกล่าวอาจสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในแนวโน้มการศึกษาต่อและค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนในจังหวัดนนทบุรีที่มีการปรับตัวตามบริบททางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบยอดผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาของจังหวัดนนทบุรี ระหว่างปีการศึกษา 2565–2567 พบว่า ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีจำนวนผู้เรียนและสัดส่วนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับระดับมัธยมศึกษาและระดับปริญญาตรีอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2565 มีผู้เรียนระดับ ปวช./ปวส. จำนวน 14,096 คน คิดเป็นเพียงร้อยละ 11.65 ของผู้เรียนทั้งหมด ในปี 2566 มีจำนวน 14,010 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86 และแม้ว่าในปี 2567 สัดส่วนจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20.56 แต่จำนวนผู้เรียนยังคงอยู่ในระดับต่ำที่สุดที่ 13,834 คน สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษายาอาชีพยังไม่ได้ได้รับความนิยมนเท่าที่ควรในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประชาชนทั่วไปที่ต้องการศึกษาต่อ ทั้งนี้ แนวโน้มดังกล่าวถือเป็นประเด็นสำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายส่งเสริมการเรียนสายอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในบริบทของการพัฒนากำลังแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับภูมิภาคและประเทศ เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ 4 ปีย้อนหลัง มีจำนวนผู้เรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี ดังนี้

ที่	ปี	จำนวนนักศึกษา (คน)			จำนวน ลดลง (คน)
		ปวช	ปวส	รวม	
1	ปี 2564	9,843	5,271	15,114	-
2	ปี 2565	8,469	5,627	14,096	1,018
3	ปี 2566	7,891	6,119	14,010	86
4	ปี 2567	8,044	5,790	13,834	176

ตารางที่ 1-2 จำนวนนักศึกษาผู้เรียนอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี ปี 2565 - 2567

ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี, 2565) มีแนวโน้มและความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรีเพื่อตอบสนองเศรษฐกิจในระดับพื้นที่และระดับประเทศ ในช่วงปีการศึกษา 2564–2567 จังหวัดนนทบุรีประสบปัญหาการลดลงของจำนวนนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตร-

วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อย่างต่อเนื่อง โดยในปีการศึกษา 2565 มีนักศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 8,469 คน และระดับ ปวส. จำนวน 5,627 คน รวมทั้งสิ้น 14,096 คน ลดลงจากปี 2564 ซึ่งมีนักศึกษารวม 15,114 คน คิดเป็นการลดลง 1,018 คน หรือร้อยละ 6.73 โดยเฉพาะระดับ ปวช. ที่ลดลงถึง 1,374 คน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเบี่ยงเบนพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไปยังสายสามัญหรือเข้าสู่ระบบแรงงานก่อนเข้าสู่ระดับอาชีวะ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566) ต่อมาในปีการศึกษา 2566 แม้จำนวนนักศึกษาระดับ ปวส. จะเพิ่มขึ้นเป็น 6,119 คน แต่ระดับ ปวช. ยังคงลดลงเหลือ 7,891 คน ส่งผลให้ยอดรวมอยู่ที่ 14,010 คน ลดลงจากปีก่อน 86 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.61 สะท้อนถึงการชะลอตัวของการฟื้นความนิยมในสายอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ ในปีถัดมา คือ 2567 แม้ว่าจำนวนนักศึกษา ปวช. จะเพิ่มขึ้นเป็น 8,044 คน (เพิ่มขึ้น 153 คน) แต่ระดับ ปวส. ลดลงเป็น 5,790 คน (ลดลง 329 คน) ส่งผลให้ยอดรวมนักศึกษาเหลือ 13,834 คน ลดลงจากปี 2566 จำนวน 176 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.26 ซึ่งอาจสะท้อนถึงปัญหาในการรักษาผู้เรียนให้อยู่ในระบบการศึกษาระดับสูง และแนวโน้มของผู้เรียนที่เลือกเข้าสู่ตลาดแรงงานก่อนสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ปัญหาการลดลงของผู้เรียนสายอาชีพดังกล่าวยังเชื่อมโยงกับการรับรู้ของสังคมและทัศนคติของนักเรียนและผู้ปกครองที่มองว่าการศึกษาสายสามัญและการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาจะให้ผลตอบแทนทางรายได้ที่ดีกว่า รวมถึงมองว่านักเรียนสายอาชีพมีระดับสติปัญญาต่ำกว่าสายสามัญ (วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช, 2556) สถานการณ์นี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) ซึ่งระบุว่า การศึกษาสายอาชีพยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้แรงงานระดับกลางในระบบเศรษฐกิจยังคงขาดแคลนอย่างต่อเนื่อง งานวิจัยของ เจริญขวัญ, สุกัญญา และหยกแก้ว (2564) ยังพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมี 6 ประการ ได้แก่ (1) ทัศนคติและความสนใจในอาชีพ, (2) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา, (3) การประชาสัมพันธ์, (4) ครอบครัวและบุคคลที่มีอิทธิพล, (5) ลักษณะของหลักสูตร และ (6) ประสบการณ์จริงจากการลงมือปฏิบัติ โดย “ทัศนคติและความสนใจในอาชีพ” เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการตัดสินใจ ในบริบทของจังหวัดนนทบุรี ซึ่งถือเป็นจังหวัดปริมณฑลที่มีบทบาทเชิงเศรษฐกิจสำคัญ มีการเชื่อมโยงกิจกรรมกับกรุงเทพมหานครทั้งในด้านการค้า การบริการ การแพทย์ครบวงจร การคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ รวมถึงอุตสาหกรรมดิจิทัล จังหวัดนนทบุรียังมีโครงสร้างเศรษฐกิจที่หลากหลายและมีศักยภาพสูงในการเติบโต โดยในปี 2566 สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรีได้ประเมินว่าเศรษฐกิจของจังหวัดมีแนวโน้มขยายตัวที่ร้อยละ 4.7 โดยมีภาคบริการและภาคอุตสาหกรรมเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ (รายงานสถานการณ์และดัชนีชี้วัดภาวะแรงงานจังหวัดนนทบุรี, 2566) ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว สถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 12 แห่ง จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ท้องถิ่นและเศรษฐกิจฐานราก โดยการจัดการเรียนการสอนควรเน้นการใช้รูปแบบ การศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-Based Education) ควบคู่กับการเรียนรู้จากสถานประกอบการจริง (Work-Integrated Learning) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่เน้นการพัฒนาทักษะอาชีพ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการปรับตัวเข้าสู่โลกงานแห่งอนาคต (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) ยิ่งไปกว่านั้น การจัดการเรียนการสอนยังสามารถเชื่อมโยงเข้ากับนโยบายเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy Model) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หลักของรัฐบาลในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและความยั่งยืน โดยเฉพาะในกลุ่มสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับอาหารปลอดภัย พลังงานสะอาด บริการสุขภาพ เทคโนโลยีดิจิทัล และการเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะ (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2564) สรุปได้ว่า การปรับปรุงภาพลักษณ์ของอาชีวศึกษาให้ทันสมัยและตอบโจทย์เศรษฐกิจของจังหวัด เป็นภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาหลักสูตร การเชื่อมโยงกับสถานประกอบการ และการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนสายอาชีพอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายเชิงนโยบายของประเทศ และร่วมขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดนนทบุรีได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังกล่าว ผู้ค้นคว้าอิสระมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ของกลุ่มนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตร-วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผนจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ในการเลือกเรียนต่ออาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี

1.4 ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ครั้นนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบริบทสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการจัดการศึกษา สถานศึกษา อาชีวทั้งภาครัฐและเอกชน ในจังหวัดนนทบุรี แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ รวมถึงได้ศึกษางานวิจัยของจักรีรัตน์ ,พัลลภ (2556), วิศาล และคณะ (2559), อรรถกฤต (2560), ภัคชดา (2560), สุพรรณษา (2563), อัญชนา และคณะ(2564), เจริญขวัญ, และคณะ (2564), สุไบชะ (2564), จิรายุและจรรยาศรี (2566), สุรเดช (2567) และสรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเป็นกรอบในการศึกษาศึกษาปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว

ตัวแปรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

- ตัวแปรอิสระ : 1.) ปัจจัยส่วนบุคคล 2.) ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง 3.) ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว
- ตัวแปรตาม : ปัจจัยที่ส่งผลตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1) ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) ที่กำลังศึกษาอยู่ใน 4 ประเภทวิชา คือ พาณิชยกรรม/ บริหารธุรกิจ, เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, อุตสาหกรรมท่องเที่ยว,ประเภทวิชาศิลปกรรมคอม ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรีจำนวน จำนวนประชากร 4,143 คน (ข้อมูลจากสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี)
- นำประชากร จำนวน 4,143 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมราโอซอฟท์ (www.raosoft.com) ด้วยค่าระดับการคลาดเคลื่อน 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน (นักศึกษาระดับชั้น ปวช.1 และ ปวส.1)

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

- ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2567 - เมษายน พ.ศ.2568

1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ปัจจัย หมายถึง สิ่งต่าง เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี

1.5.2 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ความรู้พื้นฐาน ทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด เป้าหมายในอนาคตของตนเอง อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว

1.5.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง หมายถึง ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน ความพร้อมทางด้านการเงิน การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร ความปลอดภัยในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการจัดการดูแลผู้เรียนการจัดการด้านอื่น ๆ

1.5.4 ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว หมายถึง การให้ข้อมูลการเรียนสายอาชีพ แก่นักเรียน การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์ สื่อประชาสัมพันธ์ VDO โบรชัวร์ เนื้อหาการนำเสนอ ข้อมูลการเรียนสายอาชีพ น่าสนใจ การค้นหาข้อมูลของวิทยาลัยในแหล่ง Social การบริการวิชาการวิชาชีพของวิทยาลัย ฯ การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์

1.5.5 การตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี หมายถึง นักเรียนที่เรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจและตัดสินใจเข้าศึกษาสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

1.5.6 สถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง สถาบันที่เปิดการจัดการเรียนการสอนในสายอาชีพ ภายใต้สังกัดการดูแลของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เป็นสถานศึกษาของภาครัฐ และสถานศึกษาเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

1.5.7 การเรียนสายอาชีพ หมายถึง การเรียนที่เป็นทางเลือกของกลุ่มนักเรียนที่จบการศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เลือกเรียนสายวิชาชีพ เน้นเรียนสายปฏิบัติการวิชาชีพเฉพาะ

1.5.8 ปวช. หมายถึง ผู้เรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

1.5.9 ปวส. หมายถึง ผู้เรียนที่เลือกเรียนสายอาชีพ กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการค้นคว้าอิสระ

1.6.1 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

1.6.2 ผู้บริหาร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อประโยชน์ในวางแผน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

1.6.3 ฝ่ายแนะแนว (งานบริการลูกค้าสัมพันธ์) นำผลการวิจัยมาปรับปรุงแนวทางในการแนะแนวอาชีพและการบริหารจัดการ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาลักษณะ ทฤษฎีจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่ออธิบายและใช้เป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผลการศึกษา โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบริบทสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการจัดการศึกษา

สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในจังหวัดนนทบุรี

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

2.4 การวิเคราะห์และตีความหมายข้อมูล

2.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบสอบถาม

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์สถิติ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8 กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ

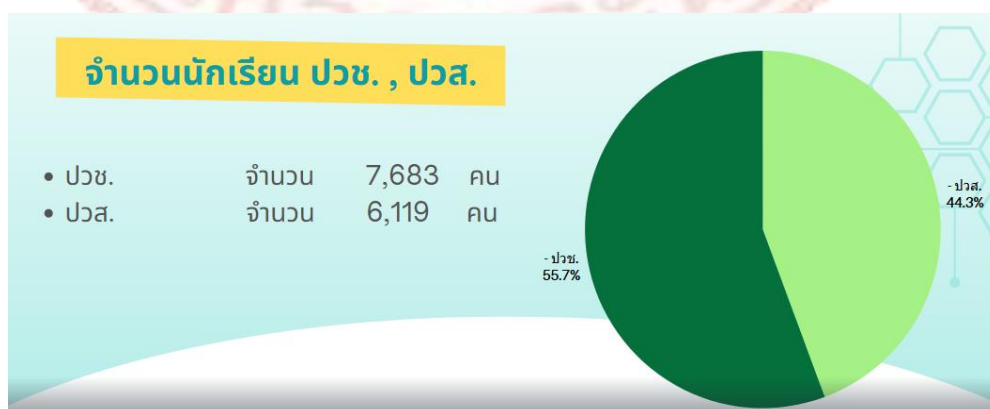
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบริบทสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการจัดการศึกษา สถานศึกษา อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในจังหวัดนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรีกำลังเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทั้งจากบริบทภายในประเทศและบริบทโลก ไม่ว่าจะเป็นการก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อระบบการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้แสดงออกในหลายมิติ อาทิ ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา รายได้ การเข้าถึงบริการของรัฐ และช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Divide) รวมถึงผลกระทบจากภัยพิบัติและโรคระบาดที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความท้าทายเหล่านี้ได้เปิดโอกาสให้จังหวัดนนทบุรีสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการเสริมสร้างศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์และการยกระดับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และโครงสร้างประชากรในอนาคต เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาให้เป็น “เมืองน่าอยู่” (Livable City) โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ด้าน ได้แก่ (1) การเป็นเมืองสังคมน่าอยู่ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตประชาชน (2) เมืองเศรษฐกิจก้าวหน้าที่มีผลิตภัณฑ์

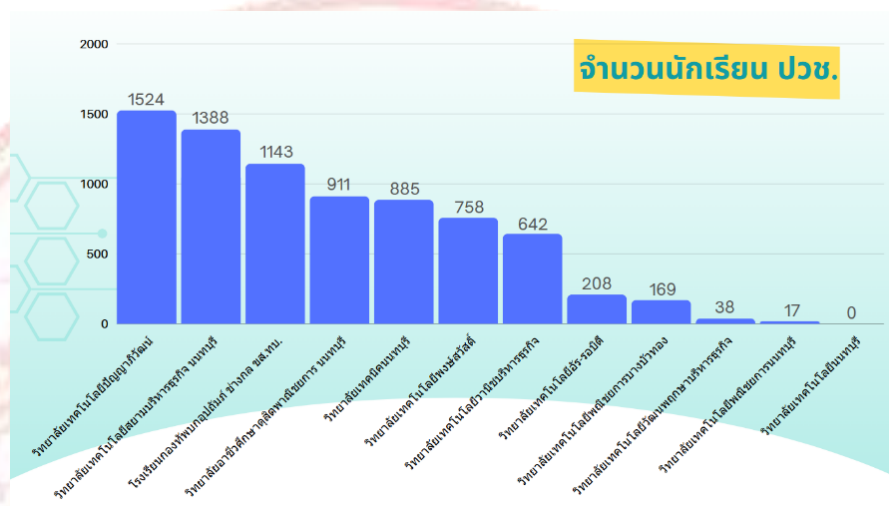
มวลรวมจังหวัด (GPP) ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี และ (3) เมืองที่พัฒนายั่งยืน โดยมีค่าดัชนีสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ดี เพื่อตอบสนองเป้าหมายเหล่านี้ จังหวัดได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ ครอบคลุม 3 ประเด็นยุทธศาสตร์หลัก รวม 73 โครงการพัฒนา ประเด็นที่ 1 คือ “สังคมน่าอยู่ ปลอดภัย และทันสมัย” มุ่งเน้นการยกระดับเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบความปลอดภัย สุขภาพ การศึกษา วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง และการก้าวสู่สังคมดิจิทัล รวม 40 โครงการ ประเด็นที่ 2 คือ เศรษฐกิจมูลค่าสูงและเศรษฐกิจฐานราก เน้นเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจในทุกระดับ ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวระดับนานาชาติ และการฟื้นฟูเศรษฐกิจท้องถิ่น ผ่าน 4 แผนงานหลัก ประเด็นที่ 3 คือ “การเติบโตบนฐานคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม” ซึ่งมุ่งสร้างความยั่งยืนผ่านการพัฒนาเมืองสีเขียว การบริหารจัดการน้ำ และภัยพิบัติ การฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งน้ำ รวม 12 โครงการบูรณาการ การกำหนดกรอบการพัฒนาทั้งสามด้านนี้ แสดงถึงความมุ่งมั่นของจังหวัดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ควบคู่กับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน (อ้างอิง: บทสรุปผู้บริหาร แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2567) จังหวัดนนทบุรีมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาจำนวน 12 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยี-พาณิชย์การบางบัวทอง วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนพณิชยการบริหารธุรกิจ โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ. วิทยาลัยอาชีวศึกษาดุสิตพัฒนชกการ วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การนนทบุรีวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การนนทบุรี วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรคสมบัติ วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ วิทยาลัยเทคโนโลยีบิสสิเนสไฮเทค ในปีการศึกษา 2566 ภาพรวมของจำนวนผู้เรียน อาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 13,802 คน มีจำนวนนักเรียนระดับชั้น ปวช.จำนวน 7,683 คน จำนวนนักศึกษาในระดับชั้น ปวส.จำนวน 6,119 คน

ภาพรวมของยอดนักศึกษาระดับชั้น ปวช.และ ปวส. สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี

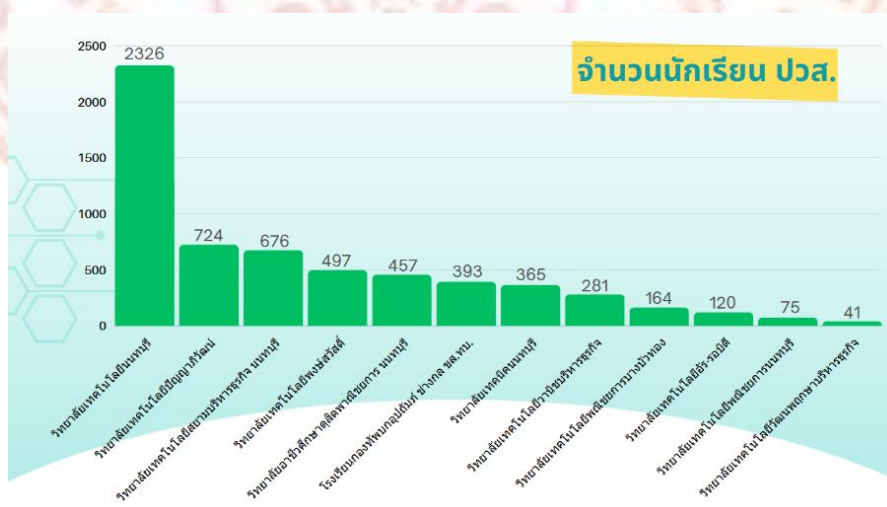
ภาพที่ 2-1 สถิติภาพรวมจำนวนนักเรียน ปวช.และ ปวส.ของสำนักงานอาชีวศึกษานครพนบ
ที่มาของภาพ : สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนบ <https://cheevanon.nontech.ac.th>

ภาพรวมของยอดนักศึกษาระดับชั้น ปวช. สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนบ

ภาพที่ 2-2 สถิติภาพรวมจำนวนนักเรียน ปวส.ของสำนักงานอาชีวศึกษานครพนบ
ที่มาของภาพ : สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนบ <https://cheevanon.nontech.ac.th>

ภาพรวมของยอดนักศึกษาระดับชั้น ปวส. สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครพนบ

ภาพที่ 2-3 สถิติภาพรวมจำนวนนักเรียน ปวส.ของสำนักงานอาชีวศึกษานนทบุรี
 ที่มาของภาพ : สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี <https://cheevanon.nontech.ac.th>

2.1.1 แผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นองค์กรหลักมีวิสัยทัศน์ ในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ด้วยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประเทศตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีพันธกิจสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ การจัดและส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพสู่ระดับสากล การขยายโอกาสทางการศึกษาในสายอาชีพให้ทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม การทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัดอาชีวศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และเทคโนโลยี การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาระบบการจัดการอาชีวศึกษา และการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสายอาชีพให้มีความเป็นเลิศและมั่นคงในวิชาชีพ สำหรับการยกระดับคุณภาพการศึกษานั้น มุ่งเน้นการส่งเสริมสถานศึกษาให้นำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ผ่านห้องเรียน แพลตฟอร์มดิจิทัล และชุมชนท้องถิ่น การบูรณาการการวัดและประเมินผลบนฐานสมรรถนะ การพัฒนาทักษะด้านการเขียนโปรแกรม (Coding) และการรู้เท่าทันทางการเงิน (Financial Literacy) การพัฒนาการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์มที่หลากหลาย พร้อมเชื่อมโยงกับระบบคลังหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) การส่งเสริมศูนย์วิทยาศาสตร์และการเรียนรู้ที่ทันสมัย และการใช้เทคโนโลยีเพื่อเปิดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ แผนฯ ยังเน้นการพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันผ่านการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาและหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นแบบโมดูล การจัดการเรียนรู้แบบ Block Course การขับเคลื่อนการผลิตกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและภูมิภาค การส่งเสริมการ Re-skill, Up-skill และ New Skill ให้แก่ทุกช่วงวัย รวมถึงผู้สูงอายุ การพัฒนาทักษะดิจิทัล (Digital Literacy) และสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency) ตลอดจนการจัดตั้งศูนย์ Start up เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการอาชีวศึกษา การส่งเสริมเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และเยาวชนเกษตรกร (Young Smart Farmer) และการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาสำหรับกลุ่มที่อยู่ในระบบการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพ และสามารถเทียบโอนประสบการณ์การเรียนรู้เป็นหน่วยกิตสะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนปฏิบัติการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาปีงบประมาณ, 2566)

2.1.2 ความหมายของระดับชั้น ปวช.และ ปวส.

การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระยะเวลาการศึกษา 3 ปี เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถออกไปประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือระดับปริญญาตรีสายสามัญ เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา ทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะทางวิชาชีพขั้นพื้นฐาน รวมทั้งความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ **การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)** เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะทางวิชาชีพขั้นปานกลาง รวมทั้งความสามารถในการทำหน้าที่หัวหน้างานผู้ประกอบการและสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยผู้จบการศึกษาระดับ ปวช.หรือสายสามัญชั้น ม.6 สามารถเข้าศึกษาในระดับนี้ ใช้เวลา 2 ปี และเมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสายสามัญหรือปริญญาตรีสายปฏิบัติการและเทคโนโลยีหรือเทียบเท่า (เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา : โดย รศ.วุฒิชัย กปิลกาญจน์ วันที่ 15 ธันวาคม 2561)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ การตัดสินใจ (Decision Making) คือ กระบวนการทางความคิดที่บุคคลเลือกทางเลือกหนึ่งจากหลายทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด โดย Robbins (2020) อธิบายว่าการตัดสินใจเป็นหัวใจของกระบวนการบริหาร เพราะเป็นการเลือกที่ส่งผลต่อทิศทางและผลลัพธ์ของชีวิต

Tiedeman & O'Hara (1963) ได้นำเสนอทฤษฎีการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกอาชีพว่า แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะคาดการณ์ (anticipation stage) และระยะการดำเนินการ (implementation stage) ซึ่งผู้เรียนจะต้องประมวลผลข้อมูลจากภายในและภายนอกเพื่อให้เกิดการตัดสินใจอย่างรอบคอบ

Ajzen (1991) ได้เสนอทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ เจตคติ (attitude) อิทธิพลทางสังคม (subjective norms) และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (perceived behavioral control) ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเลือกของบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ

ศิริวรรณ และคณะ (2540) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกระหว่างทางเลือกซึ่งคาดหวังว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงพอใจจากปัญหาใดปัญหาหนึ่ง แม้ว่า การตัดสินใจในการบริหารไม่ได้เริ่มต้นหรือสิ้นสุดด้วยการตัดสินใจเพราะต้องมีการกำหนดปัญหาก่อน จึงจะตัดสินใจแล้วนำไปปฏิบัติ

แฮร์ริสัน (Harrison, 1981 อ้างถึงใน ปริญญา, 2547) ได้สรุปเกี่ยวกับการให้คำนิยามของการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการประเมินผลเกี่ยวกับทางเลือก หรือ ตัวเลือก หรือตัวเลือกที่จะนำไปสู่การ

บรรลุปเป้าหมายและการคาดคะเนผลที่เกิดทางเลือกปฏิบัติ ที่จะส่งผลถึงการบรรลุปเป้าหมายได้มากที่สุด

Friedman, (1994) นิยามความหมายของการตัดสินใจ คือ ความสามารถในการทำงานหรือการบริหารงาน นอกจากบุคคลจะต้องมีความรู้ความสามารถในงานที่ปฏิบัติแล้ว สิ่งสำคัญประการหนึ่งของผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหน้างานก็คือ การตัดสินใจ (Decision Making) การตัดสินใจเปรียบเสมือนหัวใจของการปฏิบัติงานและบริหารงาน ทั้งนี้เพราะการตัดสินใจ จะมีอยู่ในแทบทุกขั้นตอนและทุกกระบวนการของการทำงาน เรื่องการตัดสินใจ เป็นสภาพการปกติของการดำเนินชีวิต นับตั้งแต่บุคคลตื่นขึ้นมาก็จะมีการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เป็นธรรมชาติของมนุษย์

สรุปการตัดสินใจ มีหลายความหมาย แต่ส่วนใหญ่มักให้นิยามว่าเป็นการเลือก ที่จะกระทำหรือปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกหลายทางเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และ เป้าหมายที่วางไว้ และการคาดคะเนผลที่เกิดทางเลือกปฏิบัติ ที่จะส่งผลถึงการบรรลุปเป้าหมายได้มากที่สุด

2.2.1 องค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกเรียน

องค์ประกอบซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาชีพ หรือเลือกอาชีพของบุคคล มีองค์ประกอบภายในที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ความรู้สึก ที่เกิดขึ้นจากภายในตัวบุคคล เช่น ความสนใจ ทักษะ ประสบการณ์ ความรู้สึก เกี่ยวกับคุณค่าแห่งตนและความรับผิดชอบหรือเป็น องค์ประกอบเกี่ยวกับโครงสร้างของค่านิยม เช่น ค่านิยมทางการงาน จุดมุ่งหมายของชีวิตจุดมุ่งหมายทางอาชีพ ทัศนคติต่ออาชีพ ความต้องการและการทำตนให้เป็น ประโยชน์ต่อผู้อื่น และ องค์ประกอบภายนอก เป็นอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม หรือสิ่งเร้าภายนอก มากกระตุ้น แบ่งเป็น แนวคิดการตัดสินใจเลือกเรียน

จุฑามาศ (2548) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ ศึกษาต่อไปนี้

1. ด้านอิทธิพลจากสังคม เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจของนักศึกษาโดยได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ของผู้เรียน โดยมีผลมาจากเพื่อน ญาติ ครู อาจารย์ และคนในครอบครัว
2. ความรู้ ความสามารถ เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจของนักศึกษา โดยนักศึกษาได้มีความมานะพยายามที่จะศึกษา เพื่อให้ทำคะแนนได้ดีๆ ในรายวิชาต่างๆ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้บุคคลอื่น
3. ความคาดหวัง เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจของนักศึกษา โดยเน้นที่ความรู้สึก นึกคิด หรือความต้องการของนักศึกษา เช่น ความอยากที่จะเป็นบุคคลมีชื่อเสียงและความต้องการ ในเรื่องของรายได้ในอนาคตหลังจากจบการศึกษา

นวลศิริ (2548) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ด้านเป้าหมาย เป็นความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่ต้องการจะศึกษาต่อเพราะมีจุดมุ่งหมายในชีวิตแต่อาจจะต้องการมีความรู้ในสาขาวิชานั้นโดยเฉพาะ
2. ด้านความเชื่อค่านิยม เป็นค่านิยมที่นักศึกษาที่มีความคิด มีความรู้ มีความเข้าใจ และเล็งเห็นคุณประโยชน์ของการศึกษาที่มีต่อการประกอบอาชีพ และมองว่าเมื่อศึกษาไปแล้วย่อมจะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคต

2.2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ

การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการตัดสินใจในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา เพราะนักเรียนระดับชั้นนี้ต้องตัดสินใจเลือกเรียนระหว่าง สายสามัญและสายอาชีพ ซึ่งมีลักษณะการเรียน และจุดมุ่งหมายต่างกัน ดังนั้นกระบวนการเลือก ศึกษาต่อ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อระหว่างสายสามัญและสายอาชีพ จะต้องมีการตัดสินใจที่ดี ถ้าเลือกศึกษาต่ออย่างเหมาะสม แนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียน จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎี พบว่ามีแนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ผู้วิจัยศึกษาแบ่งออกเป็นทฤษฎี ดังนี้

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland, 1973, อ้างถึงใน กาญจนนา) กล่าวว่าไว้ว่า ทฤษฎีการเลือกอาชีพ ของฮอลแลนด์เป็นผลจากการสังเกตของเขา และของคนอื่น ๆ เกี่ยวกับความสนใจลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลและมีส่วนสัมพันธ์กับทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford, 1954, อ้างถึงใน กาญจนนา (2548) ซึ่งได้วิเคราะห์บุคลิกภาพและ ความสนใจของบุคคลออกเป็น 6 ประเภท คือด้านจักรกล ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านบริการสังคม ด้านสารบรรณ ด้านธุรกิจ และด้านศิลปะ ทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องความต้องการ (Needs) และแรงกดดัน (Pressures) ของเมอร์เรย์ (Murray, 1938, อ้างถึงใน กาญจนนา (2548) กล่าวว่าไว้ว่า แรงกระตุ้นอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ฮอลแลนด์คิดทฤษฎีของเขาขึ้น กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีการเลือกอาชีพ ของฮอลแลนด์ มีแนวคิดพื้นฐาน คือ การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพและแบบสำรวจ ความสนใจ คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพ ฮอลแลนด์ได้กล่าวถึง การเลือกอาชีพ ไว้ว่า การเลือกอาชีพ คือการกระทำ ที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล อาชีพเป็นวิถีชีวิต ส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นงานและทักษะ การกำหนดลักษณะบุคลิกภาพฮอลแลนด์ได้จำแนก ลักษณะบุคลิกภาพตามความสนใจอาชีพต่าง ๆ

2.2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ

- 1.) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ ความเชื่อมั่นในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผลต่อความมั่นใจและการกำหนดเป้าหมายชีวิต (ศศิธร, 2565; Almeida et al., 2024)

2.) ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจ และการสนับสนุนทางอารมณ์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจหรือความคาดหวังของผู้เรียน (อานนท์, 2564; Din et al., 2022)

3.) ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ได้แก่ การได้รับข้อมูลจากครูแนะแนว เว็บไซต์แนะแนว หรือกิจกรรมในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของอาชีพและสามารถวางแผนชีวิตได้ชัดเจน (ยุพา, 2564; Zhao et al., 2024)

4.) ปัจจัยด้านสังคมและเพื่อน เช่น การชักชวนจากเพื่อน ค่านิยมของชุมชน หรือภาพลักษณ์ของอาชีพในสังคม ซึ่งสามารถโน้มน้าวให้ผู้เรียนเกิดการเปรียบเทียบและเลือกทางเดินตามกลุ่มเพื่อน (Guan et al., 2021; ขวัญจิรา, 2567)

5.) ปัจจัยด้านนโยบายและระบบการศึกษา ได้แก่ การมีทุนเรียนฟรี โอกาสมีงานทำหลังเรียนจบ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาของรัฐ ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนในระดับมหภาค

วัชร (2539) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ คือ

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับผลได้ผลเสียต่อตนเอง เช่น ในการเลือกอาชีพจะคำนึงถึงรายได้ จะทำให้มีกิน มีใช้ในระดับใด งานนั้นน่าสนใจตรงความถนัดหรือความสามารถของตนเองหรือไม่ จะทำงานในท้องถิ่นที่ตนต้องการหรือไม่ มีโอกาสก้าวหน้าและมีความมั่นคงในการทำงานนั้นมากน้อยเพียงใด

2. ปัจจัยที่เกี่ยวกับผลได้ผลเสียต่อคนใกล้ชิด ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญเพียงพอ มีเวลาให้กับครอบครัวหรือไม่ มีสวัสดิการสำหรับครอบครัวหรือไม่

3. ปัจจัยด้านการยอมรับตนเอง โดยบุคคลจะพิจารณาว่าถ้าเลือกกระทำเช่นนี้แล้วตนเองภูมิใจหรือไม่รับได้หรือไม่ เช่น ถ้าตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชานี้ตนเองภูมิใจหรือรู้สึกด้อยเป็นต้น

4. ปัจจัยด้านบุคคลแวดล้อม เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ เพื่อน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคลในเรื่องต่าง ๆ อาทิ การตัดสินใจเลือกสาขาการเรียน เลือกอาชีพ เลือกคู่ ตัดสินใจปลูกบ้านหรือกระทำการตัดสินใจเล็ก ๆ น้อย ๆ

5. ปัจจัยด้านศีลธรรมจรรยา การตัดสินใจของบุคคลไม่ใช่จะคำนึงถึงสิ่งที่จะทำให้ บุคคลนั้นพึงพอใจทั้งหมด ยังมีปัจจัยด้านศีลธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ถ้าสิ่งที่ตัดสินใจลงไปตนเอง พอใจแต่ผิดศีลธรรมก็ทำให้ตัดสินใจเช่นนั้นไม่ได้

6. ปัจจัยด้านการยอมรับของสังคม เช่น ในสังคมที่คิดว่าการหย่าร้างเป็นเรื่องธรรมดา กับสังคมที่คิดว่าการหย่าร้างเป็นเรื่องเลวร้าย การตัดสินใจหย่าร้างในกรณีแรกคงง่ายกว่ากรณีหลัง

7. ปัจจัยด้านอารมณ์ในขณะที่บุคคลตกอยู่ในสภาพที่มีอารมณ์รุนแรง เช่น รัก เกลียด โกรธ กลัว หรือกังวลอย่างหนัก ถ้าตัดสินใจอะไรลงไปในขณะที่นั้นมีแนวโน้มที่จะเกิด ความผิด พลาด ได้ง่าย หรือในกรณีที่มีเรื่องสำคัญต้องตัดสินใจ คนเราจะเกิดความเครียดไม่แน่ใจว่าการตัดสินใจนั้นเหมาะสม หรือไม่

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่า เป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ หน้าที่การบริหาร หรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม การตัดสินใจได้มีการศึกษามานาน ความหมายของการตัดสินใจ นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้

Barnard (1938) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า คือ "เทคนิคในการที่จะพิจารณาทางเลือกต่างๆ ให้เหลือทางเลือกเดียว"

Simon (1960) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ เป็นกระบวนการของการหาโอกาสที่จะตัดสินใจ การหาทางเลือกที่พอเป็นไปได้ และทางเลือกจากงานต่าง ๆ ที่มีอยู่

Moody (1983) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจเป็นการกระทำที่ต้องทำเมื่อไม่มีเวลาที่จะหาข้อเท็จจริงอีกต่อไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ เมื่อใดถึงจะตัดสินใจว่าควรหยุดหาข้อเท็จจริง แนวทางแก้ไขจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัญหาที่ต้องการแก้ไข ซึ่งการรวบรวมข้อเท็จจริง เกี่ยวพันกับการใช้จ่ายและการใช้เวลา

Gibson and Ivancevich (1997) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า เป็นกระบวนการสำคัญขององค์การ ที่ผู้บริหารจะต้อง กระทำอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสาร (information) ซึ่ง ได้รับมาจากโครงสร้างองค์การ พฤติกรรมบุคคล และกลุ่มในองค์การ

Jones (2004) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจองค์การว่าเป็นกระบวนการ ที่จะแก้ไขปัญหาขององค์การ โดยการค้นหาทางเลือก และเลือกทางเลือกหรือแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้

จากคำนิยามข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า มีมุมมองของนักวิชาการที่แตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียดแต่ประเด็นหลักที่มองเหมือนกันคือ

1. การตัดสินใจเป็นกระบวนการ (process) คือ การตัดสินใจต้องผ่านกระบวนการคิดพิจารณาไตร่ตรอง วิเคราะห์แล้ว ค่อยตัดสินใจเลือก ทางที่ดีที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสาร (search) การออกแบบ (design) และการเลือก (choice) เพื่อให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด

2. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก (solution) การตัดสินใจเป็นการพยายามสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ ผู้บริหารที่ดีจำเป็นต้องมีการฝึกฝนการสร้างทางเลือกที่มากขึ้น หลากหลายด้วยวิธีการคิดแบบริเริ่ม (initiative) และคิดแบบสร้างสรรค์ (creative thinking)

3. การตัดสินใจในองค์กรแบ่งตามระดับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดแนวทางและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารระดับกลาง ตัดสินใจเชิงการจัดการ เพื่อบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารระดับต้น ตัดสินใจเชิงปฏิบัติการ เพื่อควบคุมงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน

4. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมคน จะเห็นว่าการตัดสินใจเกี่ยวข้องกับตั้งแต่คนเดียว กลุ่มและทั้งองค์กร ซึ่งพฤติกรรมคนแต่ละคนก็แตกต่างกัน ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีความเข้าใจและมีจิตวิทยาเกี่ยวข้องกับบุคคลกลุ่ม และองค์กรที่ดีพอจึงจะทำให้การตัดสินใจประสบผลสำเร็จได้

ดังนั้นกล่าวได้ว่า การตัดสินใจ คือ ผลสรุปหรือผลขั้นสุดท้ายของกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อเลือกแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทรัพยากร และบุคคล สามารถนำไปปฏิบัติและทำให้งานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการการตัดสินใจ เป็นส่วนหนึ่งของบทบาทของผู้บริหารที่เกิดจากตำแหน่งและอำนาจที่เป็นทางการ คือบทบาทการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) บทบาทผู้จัดการสถานการณ์ที่เป็นปัญหา (Disturbance Handler) บทบาทผู้จัดทรัพยากร (Resource Allocator) และบทบาทผู้เจรจาต่อรอง (Negotiator)

2.3.1 ความสำคัญของการตัดสินใจ

การบริหารองค์กรในยุคปัจจุบันมิได้มุ่งเน้นเพียงการวางแผน การจัดองค์กร การบริหารบุคคล การอำนวยความสะดวก และการควบคุมเท่านั้น แต่ การตัดสินใจ กลายเป็นหัวใจสำคัญที่เชื่อมโยงและขับเคลื่อนทุกกระบวนการไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยมีความสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. สะท้อนความเป็นผู้นำ การตัดสินใจที่เด็ดขาด มีเหตุผล และเป็นระบบ แสดงถึงคุณลักษณะของผู้นำที่มีคุณค่าเหนือกว่าผู้ปฏิบัติการทั่วไป
2. กลไกสำคัญสู่เป้าหมายองค์กร การตัดสินใจเป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางและกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร
3. สมองขององค์กร การตัดสินใจที่ดีเสมือนระบบประสาทที่ทำให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและพร้อมปรับตัว
4. กลยุทธ์การรับมือกับอนาคต ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ในการตัดสินใจเชิงคาดการณ์ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในมิติของ 3C ได้แก่ Customer (ลูกค้า), Competition (การแข่งขัน), และ Change (การเปลี่ยนแปลง)

กุลชลี (2539) ได้สรุปลักษณะของการตัดสินใจจาก Loomba (1978) ไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจเป็นกระบวนการของการเปรียบเทียบผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้ รับจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง โดยที่ผู้ตัดสินใจจะเลือก ทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด

2. การตัดสินใจเป็นหน้าที่ที่จำเป็น เพราะทรัพยากรมีจำกัด และมนุษย์มีความต้องการไม่จำกัด จึงจำเป็นต้องมีการตัดสินใจ เพื่อให้ได้รับประโยชน์และ ความพอใจจากการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3. ในการปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อาจมีการขัดแย้งกัน เช่น ฝ่ายผลิต ฝ่ายบุคคล ฝ่ายการเงินการบัญชี ฝ่ายการบริหารงานบุคคล แต่ละฝ่ายอาจมีเป้าหมายของการทำงานขัดแย้งกัน ผู้บริหารจึงต้องเป็นผู้ตัดสินใจชี้ขาด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรโดยส่วนรวม

4. กระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ข้อจำกัด การกำหนดทางเลือก ส่วนที่สอง เป็นการเลือกทางเลือกหรือ กลยุทธ์ที่ดีที่สุดตามสภาวะการณ์

5. การตัดสินใจมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายและลักษณะของปัญหา เช่น อาจแบ่งออกได้เป็นการตัดสินใจตามลำดับขั้น ซึ่งมักเป็นงานประจำ เช่น การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ตารางการทำงาน เป็นต้น และการตัดสินใจที่ไม่เป็นไปตามลำดับขั้น เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่ไม่ได้เกิดขึ้นประจำ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง เช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับการริเริ่มงานใหม่ เช่น ตั้งคณะใหม่ หรือขยายโรงงานใหม่ เป็นต้น

2.3.2 ชนิดของการตัดสินใจ

Simon (1960) ได้แบ่งชนิดของการตัดสินใจออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้าหรือมีแบบอย่างไว้ล่วงหน้า (Programmed decisions) เป็นการตัดสินใจตามระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนที่เคยปฏิบัติมาจนกลายเป็นงานประจำ เช่น การตัดสินใจเกี่ยวกับการลาป่วย ลาภักิจ ลาภวช การอนุมัติการเบิกจ่ายเงิน การอนุมัติผลการศึกษา เป็นต้น การตัดสินใจแบบกำหนดไว้ล่วงหน้านี้ เปิดโอกาสให้ผู้บริหารเลือกทางเลือกได้น้อย เพราะว่าเป็น การตัดสินใจภายใต้สภาวะการณ์ที่แน่นอน

2. การตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดหรือไม่มีแบบอย่างไว้ล่วงหน้า (Nonprogrammed decisions) เป็นการตัดสินใจในเรื่องใหม่ ที่ไม่เคยมีมาก่อน ไม่มีระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนที่เคยปฏิบัติมาก่อน จึงเป็นเรื่องยุ่งยากแก่ผู้ตัดสินใจ โดยที่ผู้บริหาร หรือผู้ตัดสินใจ จะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงและความไม่แน่นอนด้วย เช่น การตัดสินใจนำเงินไปลงทุนเพื่อหาผลตอบแทนหรือผลกำไรในธุรกิจ การตัดสินใจผลิตสินค้าตัวใหม่ การตัดสินใจในการขยายกิจการ เป็นต้น

กระบวนการตัดสินใจ (Process of decision making) หมายถึง การกำหนดขั้นตอนของการตัดสินใจ ตั้งแต่ขั้นตอนแรกไป จนถึง ขั้นตอนสุดท้าย การตัดสินใจโดยมีลำดับขั้นของกระบวนการดังกล่าว เป็นการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผลและมีกฎเกณฑ์ ซึ่งเป็นการตัดสินใจ โดยใช้ระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือช่วยในการหาข้อสรุปเพื่อการตัดสินใจ

อย่างไรก็ตามทางเลือกที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดขององค์กรก็อาจทำให้เกิดผลต่อเรื่องที่ไม่น่าพึงประสงค์ตามมา เช่น ทางเลือกหนึ่ง ของการเพิ่มผลผลิต ได้แก่การลงทุนติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่ง จะช่วยให้แก้ปัญหาได้ แต่อาจมีปัญหาเกี่ยวกับ การลดลงของขวัญกำลังใจของพนักงานในระยะต่อมา เป็นต้น

2.3.3 รูปแบบของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะใน หน่วยงาน การตัดสินใจอาจกระทำโดยบุคคลเพียงคนเดียว หรือเป็นกลุ่มบุคคลแล้วแต่ความเหมาะสม ของกรณี รูปแบบของการตัดสินใจโดยถือเอาจำนวนคนที่ร่วมตัดสินใจ เป็นเกณฑ์สามารถ จำแนก ออกได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การตัดสินใจโดยบุคคลคนเดียว (Individual decision making) เหมาะสำหรับ เรื่องง่ายหรือเร่งด่วน ที่ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ทันทีโดยไม่ต้องปรึกษาผู้อื่น
2. การตัดสินใจโดยกลุ่มบุคคล (Group decision making) ใช้สำหรับเรื่องที่มีความ ซับซ้อน หรือเมื่อต้องการข้อมูลจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ เช่น คณะกรรมการเฉพาะกิจ หรือ หัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ได้แนวทางที่ครอบคลุมและรอบคอบ

2.3.4 ทฤษฎีการตัดสินใจ

1. Rational Decision-Making Model) การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดปัญหาการ พิจารณารูปแบบการตัดสินใจ การกำหนดทางเลือกการประเมินและการเลือกทางเลือก
2. Bounded Rationality Herbert Simon : Good Enough ผู้ตัดสินใจจะใช้ข้อมูลที่ สะดวกและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ไม่จำเป็นต้องเป็นข้อมูลที่ให้มีผลลัพธ์สูงสุด
3. Mix Scanning - Amitai Etzioni ประเภทของการตัดสินใจ Programmed / Non-programmed และ Centralization / Decentralization

2.3.5 ขั้นตอนการตัดสินใจ สามารถแบ่งออกได้เป็นดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 การระบุปัญหา(Define problem) เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่าง มาก เพราะจะต้องระบุปัญหาได้ถูกต้อง จึงจะดำเนินการตัดสินใจในขั้นตอนต่อไปได้

ขั้นที่ 2 การระบุข้อจำกัดของปัจจัย(Identify limiting factors) เป็นการระบุปัญหาได้ ถูกต้องแล้ว นำไปพิจารณาถึงข้อจำกัดต่างๆ ขององค์กร โดยพิจารณาจากทรัพยากรซึ่งเป็น องค์ประกอบของกระบวนการผลิต

ขั้นที่ 3 การพัฒนาทางเลือก (Development alternative) ขั้นตอนที่ผู้บริหารต้อง พัฒนาทางเลือกต่างๆขึ้นมา ซึ่งทางเลือกเหล่านี้ ควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพและมีความเป็นไปได้

ในการแก้ปัญหาให้น้อยลงหรือให้ประโยชน์สูงสุด เช่น เพิ่มการทำงานกะพิเศษ เพิ่มการทำงานล่วงเวลา โดยใช้ตารางปกติ เพิ่มจำนวนพนักงาน

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทางเลือก(Analysis the alternatives) เมื่อได้ทำการพัฒนาทางเลือกต่างๆ โดยนำเอาข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกับกันอย่างรอบคอบ ควรพิจารณาว่าทางเลือกนั้นนำมาใช้ จะเกิดผลต่อเนื้ออะไรตามมา

ขั้นที่ 5 การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด(Select the best alternative) เมื่อผู้บริหารได้ทำการวิเคราะห์ และประเมินทางเลือกต่างๆ แล้ว ผู้บริหารควรเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกอีกครั้งหนึ่งเพื่อพิจารณาว่าทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียว

ขั้นที่ 6 การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the decision) เมื่อผู้บริหารได้หาทางเลือกที่ดีที่สุดแล้ว ก็ควรมีการนำผลการตัดสินใจนั้นไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 7 การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล(Establish a control and evaluation system) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของ กระบวนการตัดสินใจ ได้แก่การสร้างระบบการควบคุมและประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับ ข้อมูลย้อนกลับ ที่เกี่ยวกับผล การปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยให้ผู้บริหารแก้ปัญหา หรือทำการตัดสินใจใหม่ได้

สรุปคือการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มจากการระบุปัญหาอย่างถูกต้อง หากระบุปัญหาผิด การตัดสินใจในขั้นตอนถัดไปทั้งหมดจะไม่สามารถนำไปสู่การแก้ไขที่แท้จริงได้ จึงควรให้ความสำคัญกับการวินิจฉัยสถานการณ์อย่างละเอียดก่อนตัดสินใจ **การเลือกทางเลือกต้องใช้การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบที่เป็นระบบ** การตัดสินใจที่มีคุณภาพมักเกิดขึ้นจากการ ประเมินทางเลือกอย่างรอบด้าน ทั้งด้านต้นทุน ผลตอบแทน ความเสี่ยง และผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ควรยึดถือเฉพาะมุมมองด้านใดด้านหนึ่ง **การนำไปปฏิบัติและการประเมินผลเป็นปัจจัยชี้วัดความสำเร็จที่แท้จริงของการตัดสินใจ** กระบวนการตัดสินใจที่ดี ไม่ได้สิ้นสุดที่การเลือกทางเลือก แต่ยังต้องมีระบบควบคุม และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงหรือทบทวนการตัดสินใจได้ทันสถานการณ์

2.4 การวิเคราะห์และตีความหมายข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ จำเป็นต้องนำข้อมูลดิบ (Raw data) ที่ได้มาวิเคราะห์ ตีความ และแปลผล เพื่อพิจารณาว่าสามารถตอบคำถามและวัตถุประสงค์ของงานวิจัยได้หรือไม่ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการสำคัญที่สุดในงานวิจัย เพราะเป็นการจัดระเบียบข้อมูล แยกแยะ จัดหมวดหมู่ และตรวจสอบ เพื่อให้ได้สารสนเทศ (Information) ที่มีคุณภาพ นำไปสู่การอภิปรายผล และการให้

ข้อเสนอแนะในบทที่ 5 ของรายงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (ใช้สถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือการทดสอบสมมติฐาน) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (ใช้การตีความ การจัดหมวดหมู่ และการสังเคราะห์ความหมายเชิงลึก)

2.4.1 ความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล

วนิดา, รังสรรค์ และสมบัติ (2560) ข้อมูลคือข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบถาม การนับ การวัด หรือการสังเกต ซึ่งอาจอยู่ในรูปข้อความตัวเลขหรือคลิปเสียง

สุกมาส และชูชาติ (2557) ข้อมูลวิจัย คือ ข้อมูลของตัวแปรที่อยู่ในกรอบแนวคิดซึ่งนำมาวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบของงานวิจัย

Zikmund et al. (2009) การวิเคราะห์ข้อมูลคือ การประยุกต์ใช้เหตุและผลเพื่อทำความเข้าใจข้อมูลให้ง่ายที่สุด

Pandey & Pandey (2015) การวิเคราะห์ข้อมูลคือการศึกษาข้อเท็จจริงจากหลายมุมมองเพื่อค้นพบสิ่งใหม่ ๆ

Singh (2006) การวิเคราะห์ข้อมูลคือการแยกประเด็นที่ซับซ้อนออกเป็นส่วน ๆ เพื่อสรุปข้อเท็จจริงที่เป็นธรรมชาติ

Tavakoli (2012) การวิเคราะห์ข้อมูลคือกระบวนการจัดการ ปรับขนาด และค้นหา รูปแบบของข้อมูล โดยอาศัยวิธีการทางสถิติ

สรุปความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล คือเป็นการแปลงข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศที่เชื่อถือได้ ซึ่งต้องอาศัยหลักการทางสถิติ การตรวจสอบข้อมูล และความเข้าใจในมาตรวัด ตลอดจนการจัดระเบียบข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และคำถามวิจัย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ได้จริง

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการสำคัญในงานวิจัยที่ช่วยให้สามารถแปลงผลข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศที่มีความหมาย โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังต่อไปนี้

1. เพื่ออธิบายข้อมูลในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการวิจัย นักวิจัยสามารถระบุประเด็นสำคัญของข้อมูลได้อย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นต่อปรากฏการณ์ที่ศึกษา
2. เพื่อสร้างมาตราส่วนการวัด (Measurement Scale) โดยเฉพาะในการวิจัยเชิงปริมาณ นักวิจัยจำเป็นต้องออกแบบสเกลการวัดที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ

3. เพื่อสร้างความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ระหว่างข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลช่วยให้นักวิจัยตรวจสอบและระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้จากเพียงการสังเกต

4. เพื่อการทำนาย (Prediction) จากความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ตรวจพบ นักวิจัยสามารถใช้ข้อมูลเพื่ออธิบายและคาดการณ์แนวโน้มของเหตุการณ์หรือพฤติกรรมในอนาคต

5. เพื่อแสดงข้อมูลที่แท้จริงในบริบทของเนื้อหาการวิจัย ช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงในสถานการณ์หรือกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

6. เพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อมูลในเชิงลึกโดยเฉพาะในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่เน้นการตีความเชิงเนื้อหาและการเชื่อมโยงเชิงบริบท

7. เพื่อสรุปผลและจัดทำข้อเสนอแนะอย่างมีหลักฐานรองรับผลการวิเคราะห์ที่เป็นระบบจะช่วยให้ข้อเสนอแนะของนักวิจัยมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้

8. เพื่อแสดงคุณค่าทางวิชาการของผลการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นระบบ จะสะท้อนถึงความเที่ยงตรงของผลการศึกษา ซึ่งแสดงถึงคุณค่าทางวิชาการและความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

2.4.3 หลักการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการแปลงข้อมูลดิบที่ได้จากการเก็บรวบรวมให้กลายเป็นสารสนเทศที่มีความหมาย สามารถใช้ตอบคำถามวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมี หลักการวิเคราะห์ข้อมูล 4 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) เป็นขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์ ซึ่งนักวิจัยจะต้องนำข้อมูลดิบที่ได้จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่น ๆ มาจัดเรียง แยกประเภท และจัดให้อยู่ในหมวดหมู่ที่เป็นระบบ เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) เมื่อข้อมูลถูกจัดระเบียบแล้ว จะนำมาวิเคราะห์โดยเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการที่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล เช่น การวิเคราะห์เชิงพรรณนา หรือการทดสอบสมมติฐาน ทั้งนี้ การวิเคราะห์ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือกรอบสมมติฐานที่กำหนดไว้

3. การนำเสนอข้อมูล (Data Display) ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วจะถูกนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เช่น ตาราง แผนภูมิ กราฟ หรือคำบรรยายเชิงสถิติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพรวมของข้อมูลได้อย่างชัดเจนและสามารถตีความได้ตรงตามสาระ

4. การสรุปผล ตีความ และตรวจสอบความถูกต้อง (Conclusion, Interpretation and Verification) ขั้นตอนสุดท้ายคือการสรุปผลจากข้อมูลที่วิเคราะห์แล้ว โดยนักวิจัยจะต้องตีความผลลัพธ์ให้สัมพันธ์กับคำถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความสอดคล้องของผลการวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อสรุปที่ได้มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือต่อยอดในการวิจัยอื่นได้อย่างเหมาะสม

2.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

สถิติพรรณนา คือ สถิติที่เกี่ยวกับระเบียบวิธีหรือบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลเฉพาะที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผลของการศึกษาจะบอกได้เฉพาะลักษณะของกลุ่มที่ศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไป อ้างอิงหรือพยากรณ์ค่าของกลุ่มอื่นๆ ได้ สถิติประเภทนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นการคำนวณหาการกระจายของ ข้อมูล การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง สถิติที่ใช้อธิบายคุณลักษณะของข้อมูลอาจจะเกี่ยวข้องกับวิธีการทาง สถิติต่อไปนี้

1. การนำเสนอข้อมูล (Presentation) การนำเสนอในรูปแบบบทความ การนำเสนอในรูปแบบตารางเป็นร้อยละ การนำเสนอในรูปแบบกราฟ เช่น กราฟแท่ง กราฟเส้น กราฟวงกลม

2. การแจกแจงความถี่ (Frequency)

3. การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ซึ่งประกอบด้วย ตัวกลางเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean or Average) การวัดค่าเฉลี่ยคือ ค่าที่ได้จาก การนำข้อมูลทั้งหมดมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด ตัวกลางเรขาคณิต (Geometric Mean) ตัวกลางฮาร์โมนิก (Harmonic Mean) ฐานนิยม (Mode) คือ ค่าที่มีความถี่มากที่สุด มัธยฐาน (Median) คือ ค่าที่อยู่ตำแหน่งกลางของข้อมูล ควอไทล์ (Quartiles) เดไซล์ (Deciles) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentiles)

4. การวัดการกระจายของข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยสถิติ พิสัย (Range) ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ (Quartile Deviation) ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย (Mean Deviation) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าแปรปรวน (Variance) สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation) การวัดความเบ้ (Skewness) การวัดความโด่ง (Kurtosis)

5. การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร มีค่าสถิติที่ใช้ เช่น สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) สหสัมพันธ์เชิงอันดับ (Spearman Rank Correlation)

2.4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

การทดสอบสมมติฐานทางสถิติ เป็นส่วนหนึ่งของสถิติอนุมาน ซึ่งเป็นการทดสอบเกี่ยวกับพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่า โดยสุ่มตัวอย่าง จากประชากรแล้ว อาศัยการแจกแจงของตัวสถิติ สร้างสถิติทดสอบเกี่ยวกับพารามิเตอร์นั้น ซึ่งเป็นการ ทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากรหนึ่งชุด การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประชากรสองชุด การ ทดสอบความแปรปรวนของประชากร และการทดสอบความแปรปรวนในสองประชากร การทดสอบ สมมติฐานจะเกี่ยวข้องกับ

1) สมมติฐาน คือ การตั้งข้อสมมติเกี่ยวกับค่าพารามิเตอร์ที่สงสัยว่าค่าพารามิเตอร์นั้น จะมีค่าตามที่ ตั้งขึ้นจริงหรือไม่

2) สมมติฐานที่จะทดสอบ เรียกว่า สมมติฐานหลัก (Null Hypothesis) แทนด้วย H_0 สมมติฐานที่ แยกกับสมมติฐานหลัก และนำมาพิจารณาในการทดสอบด้วยเรียกว่า สมมติฐานแย้งหรือ สมมติฐานรอง (Alternative Hypothesis) ซึ่งแทนด้วย H_1

3) บริเวณยอมรับ (Acceptance region) คือ บริเวณที่ทำให้เกิดการยอมรับ H_0 ส่วน บริเวณปฏิเสธ (Rejection region) หรือบริเวณวิกฤต (Critical region) คือ บริเวณที่ทำให้เกิดการ ปฏิเสธ H_0

4) ผลการตัดสินใจจากการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากสมมติฐานที่จะทดสอบ (H_0) เป็น ความเชื่อ หรือคำยืนยันเกี่ยวกับลักษณะของประชากรซึ่งยังไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นจริงหรือเท็จ จนกว่าจะพิสูจน์โดย เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด มาวิเคราะห์ตามลักษณะของประชากรที่ต้องการ พิสูจน์นั้น ซึ่งบางครั้งการเก็บรวม รวมข้อมูลทั้งหมดจากประชากรเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเพราะต้องเสีย ค่าใช้จ่ายและเวลามาก จึงทำได้เพียงการ สุ่มจากตัวอย่างเพื่อทดสอบเท่านั้นเอง ดังนั้นผลการ ตัดสินใจจากการทดสอบสมมติฐานใดๆ

2.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยที่ได้รับความนิยมมาก เพราะการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นไปได้อย่างสะดวกและสามารถใช้วัดข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้ทั้งการ สัมภาษณ์ด้วยตัวเองหรือให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบด้วยตนเอง

2.5.1 หลักการสร้างแบบสอบถาม

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับผู้ตอบ
3. ใช้ข้อความที่สั้น กระชับ และได้ใจความ

4. แต่ละคำถามควรมี้นัยเพียงประเด็นเดียว
5. หลีกเลี่ยงการใช้ประโยคปฏิเสธซ้อน
6. ไม่ควรใช้คำย่อ
7. หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เป็นนามธรรมมากเกินไป
8. ไม่ชี้นำการตอบให้เป็นไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง
9. หลีกเลี่ยงคำถามที่อาจทำให้ผู้ตอบรู้สึกลำบากใจ
10. ตัวเลือกคำตอบต้องชัดเจนและครอบคลุมคำตอบที่เป็นไปได้
11. หลีกเลี่ยงคำที่สามารถสื่อความหมายได้หลายอย่าง
12. ไม่ควรทำให้แบบสอบถามมีจำนวนคำถามมากเกินไป
13. คำถามควรเน้นไปที่ประเด็นที่เฉพาะเจาะจงตามเป้าหมายของการวิจัย
14. คำถามต้องน่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้ตอบอยากตอบ

2.5.2 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบสอบถาม
2. ระบุเนื้อหาหรือประเด็นหลักที่จะถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์
3. กำหนดประเภทของคำถาม เช่น คำถามปลายเปิดหรือคำถามปลายปิด
4. ร่างแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1: ข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลทั่วไป
  - ตอนที่ 2: ข้อมูลหลักเกี่ยวกับเรื่องที่ถาม
  - ตอนที่ 3: ข้อเสนอแนะ
5. ตรวจสอบคำถามให้แน่ใจว่าครอบคลุมเรื่องที่จะวัดตามวัตถุประสงค์
6. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหาและภาษาที่ใช้
7. ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อทดสอบความเป็นปรนัย ความเชื่อมั่น และเพื่อประมาณเวลาที่ใช้
8. ปรับปรุงแก้ไขตามผลการทดลอง
9. จัดพิมพ์และทำคู่มือการใช้งาน

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเมื่อเครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้รับการสร้างขึ้นแล้ว จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมีความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆ เช่น

1. ความเที่ยงตรง (Validity)
2. ความเชื่อมั่น (Reliability)
3. ความยากง่ายและอำนาจจำแนก (Difficulty and Discrimination)

4. ความเป็นปรนัย (Objectivity)
5. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
6. ความไว (Sensitivity)
7. ความเป็นมิติเดียว (Unidimensionality)
8. ความง่ายในการใช้ (Simplicity)
9. การวิเคราะห์ความเที่ยงตรง (Validity)

ในการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและจุดประสงค์ของคำถามใช้การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ขั้นตอนการหาค่า IOC มีดังนี้

1. ให้นำเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3-5 คน พิจารณาว่าเครื่องมือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้คะแนน:

- +1: แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0: ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1: แน่ใจว่าคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2. ใช้สูตร IOC:

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

โดยที่ $\sum R$ คือผลรวมคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ
และ n คือจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. กำหนดเกณฑ์การยอมรับค่า IOC เช่น สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ค่าควรอยู่ที่ 0.5 ขึ้นไป สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ค่าควรอยู่ที่ 0.7 ขึ้นไป

4. จัดทำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินพร้อมข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลที่เก็บรวบรวมและทำให้การวิจัยมีประสิทธิภาพและแม่นยำมากขึ้น

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์สถิติ

โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พัฒนาโดยบริษัท SPSS Inc. ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ การศึกษา บริหารธุรกิจ และสาขาอื่น ๆ ที่ต้องใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เดิมที SPSS เริ่มต้นจากเวอร์ชันที่ใช้บนคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ (Mainframe) ซึ่งผู้ใช้งานจำเป็นต้องเขียนคำสั่งด้วยภาษาของ SPSS ต่อมาได้พัฒนาให้สามารถใช้งานบนระบบปฏิบัติการ DOS ผ่านเวอร์ชัน SPSS/PC และ SPSS/PC+ จนกระทั่งเข้าสู่ระบบปฏิบัติการ Windows โปรแกรมจึงได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้งานได้ในลักษณะกราฟิก (Graphical User Interface: GUI) โดยเวอร์ชันแรกที่รองรับ Windows คือ SPSS for Windows 6.0 หลังจากนั้น

SPSS ได้มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในหลายเวอร์ชัน โดยเน้นความสะดวกในการใช้งาน ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตารางและกราฟ ความสามารถของโปรแกรม SPSS for Windows

2.6.1. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

- สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics): เช่น ค่าเฉลี่ย (Mean), มัธยฐาน (Median), ฐานนิยม (Mode), พิสัย (Range), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- การแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions): ทั้งแบบเดี่ยวและแบบไขว้ (Crosstabs) พร้อมการทดสอบสถิติ เช่น Chi-square
- การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean Comparison): ใช้สถิติ t-test สำหรับ 2 กลุ่ม และ ANOVA สำหรับหลายกลุ่ม
- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation) : เช่น Pearson, Spearman, Kendall
- การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) : ทั้งแบบตัวแปรเดียวและพหุคูณ (Multiple Regression) รวมถึงรูปแบบไม่เชิงเส้น
- การทดสอบแบบไม่ใช้พารามิเตอร์ (Non-parametric Test): เช่น Wilcoxon, Sign Test, Kolmogorov-Smirnov
- การวิเคราะห์ข้อมูลแบบหลายคำตอบ (Multiple Response Analysis): สำหรับคำถามที่สามารถเลือกได้หลายข้อในแบบสอบถาม

2.6.2. ความสามารถในการนำเสนอข้อมูลด้วยกราฟ SPSS

สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ กราฟแท่ง (Bar Chart) กราฟเส้น (Line Chart) กราฟวงกลม (Pie Chart) กราฟฮิสโตแกรม (Histogram) และกราฟอื่น ๆ ที่ใช้แสดงผลการวิเคราะห์อย่างเข้าใจง่าย

2.6.3. ความสามารถในการจัดการข้อมูลและอื่น ๆ

- การเปลี่ยนรูปแบบข้อมูล (Data Transformation): เช่น การคำนวณตัวแปรใหม่ การจัดกลุ่มข้อมูล
- การจัดกลุ่มตัวแปร (Define Set of Variables): เพื่อใช้ในการวิเคราะห์แบบชุด
- การเลือกกรณีศึกษา (Select Cases): ตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือสุ่มตัวอย่าง
- การสร้างข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data): เช่น รายเดือน รายไตรมาส
- การจัดการแฟ้มข้อมูล (File Management): เช่น การรวมแฟ้มข้อมูล การสลับแถวหรือคอลัมน์ การถ่วงน้ำหนักข้อมูล (Weighting)

นอกจากนี้ SPSS for Windows ยังสามารถบันทึกชุดคำสั่งที่เกิดจากการใช้งานเมนูในรูปแบบคำสั่งภาษา SPSS เพื่อเรียกใช้ในภายหลัง ช่วยให้ทำงานได้สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้นความสามารถในการเชื่อมโยงกับโปรแกรมอื่น SPSS for Windows สามารถนำเข้าข้อมูลจากโปรแกรมอื่นได้ เช่น Microsoft Excel MATHCAD Microsoft Word รวมถึงสามารถบันทึกผลลัพธ์ออกมาในรูปแบบไฟล์ที่รองรับการใช้งานข้ามโปรแกรม

สรุป SPSS เป็นเครื่องมือที่มีความสามารถครบถ้วนทั้งด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ การจัดการข้อมูล และการนำเสนอผลในรูปแบบต่าง ๆ เหมาะสำหรับงานวิจัยทั้งระดับพื้นฐานและขั้นสูง โดยเฉพาะสำหรับผู้วิจัยในสาขาสังคมศาสตร์ การศึกษา บริหารธุรกิจ และสาขาอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมากและซับซ้อน

2.6.4 ขั้นตอนการใช้โปรแกรม SPSS ในการวิเคราะห์สถิติ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมข้อมูล (Data Preparation)

1. ออกแบบแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับตัวแปรที่จะศึกษา
2. กำหนดตัวแปร (Variables) ให้ชัดเจน เช่น เพศ, อายุ, GPA, ระดับความพึงพอใจ
3. เข้ารหัสข้อมูล (Coding) เช่น เพศ (1 = ชาย, 2 = หญิง), ระดับความคิดเห็น (1-5)

ขั้นตอนที่ 2 การป้อนข้อมูลใน SPSS

1. เปิดโปรแกรม SPSS → เลือก **New Dataset**
2. ไปที่แท็บ **Variable View** → กำหนดชื่อและลักษณะตัวแปร (ชื่อ, ประเภท, Label, Values)
3. ไปที่ **Data View** → ป้อนข้อมูลลงในแถวคอลัมน์ตามตัวแปร

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบข้อมูล (Data Cleaning)

1. ตรวจสอบค่าผิดพลาด เช่น ค่าที่อยู่นอกช่วง
2. ตรวจสอบค่าว่าง (Missing Values) และจัดการตามความเหมาะสม
3. ตรวจสอบการเข้ารหัสตัวแปรอย่างถูกต้อง เช่น Scale, Ordinal, Nominal

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้เพื่อสรุปลักษณะข้อมูลเบื้องต้น เช่นค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความถี่ (Frequency) / ร้อยละ (%)

เข้าเมนู Analyze > Descriptive Statistics > Frequencies / Descriptives / Explore

2. การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

- **t-test** เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม Analyze > Compare Means > Independent-Samples t-test

- **One-Way ANOVA** เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม Analyze > Compare Means > One-Way ANOVA

- **Correlation (Pearson)** หาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปร Analyze > Correlate > Bivariate

- **Regression** หาความสัมพันธ์แบบพยากรณ์ Analyze > Regression > Linear

- **Chi-square (χ^2)** หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงคุณภาพ Analyze > Descriptive Statistics > Crosstabs

- **EFA (Exploratory Factor Analysis)** วิเคราะห์โครงสร้างองค์ประกอบ Analyze > Dimension Reduction > Factor

ขั้นตอนที่ 5 การแปลผลและการจัดทำรายงาน

1. อ่านค่า Sig. (p-value) ถ้าต่ำกว่า 0.05 แสดงว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายระดับความคิดเห็น
3. รายงานผลโดยใช้ตาราง SPSS พร้อมอธิบายผลทางสถิติให้เข้าใจง่าย เช่น ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านหลักสูตรในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

หมายเหตุเพิ่มเติม

- SPSS รองรับไฟล์ Excel (.xlsx) และ CSV สามารถ Import ได้ที่ File > Open > Data
- ควร บันทึกไฟล์เป็น .sav และสำรองข้อมูลไว้อย่างน้อย 1 ชุด

2.6.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลจาก SPSS

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล (Data Screening)

1. ตรวจสอบข้อมูลที่ป้อนใน SPSS ว่าครบถ้วน ไม่มี Missing หรือ Outlier ผิดปกติ
2. ตรวจสอบประเภทของตัวแปร (Scale/Nominal/Ordinal) ว่าถูกต้องหรือไม่

3. ตรวจสอบการเข้ารหัสตัวแปร เช่น เพศ (1=ชาย, 2=หญิง), รายได้, คะแนนเฉลี่ย

ขั้นตอนที่ 2 เลือกการวิเคราะห์สถิติให้เหมาะสม

1. อธิบายลักษณะข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย S.D. Analyze > Descriptive Statistics
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม t-test Analyze > Compare Means > Independent-Samples t-test
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยหลายกลุ่ม One-Way ANOVA Analyze > Compare Means > One-Way ANOVA
4. หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร Pearson Correlation Analyze > Correlate > Bivariate
5. หาตัวแปรที่ส่งผลต่ออีกตัวแปร Linear Regression Analyze > Regression > Linear
6. หาตัวแปรเชิงซ้อนหลายตัว Factor Analysis (EFA) Analyze > Dimension Reduction > Factor

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลจาก Output ของ SPSS ตัวอย่างการแปลผลสถิติแต่ละประเภท

(1) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.53 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยนี้ในระดับมาก

(2) ค่า Sig. (p-value) จาก t-test หรือ ANOVA

Sig. = 0.032 < 0.05 → มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 → แสดงว่าผลการเรียนมีผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

(3) Pearson Correlation

$r = 0.652$, Sig. = 0.000 → มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงระหว่างแรงจูงใจและการตัดสินใจเลือกเรียน (สัมพันธ์ในทิศทางเดียว และมีนัยสำคัญ)

(4) Regression Analysis

$R^2 = 0.487$, Sig. = 0.001 → ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 48.7% และมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 4 เขียนผลการวิเคราะห์เชิงวิชาการ ตัวอย่างการเขียนผล จากการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ANOVA พบว่า ปัจจัยด้านรายได้ครอบครัวมีผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. = 0.014) หรือ ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความสนใจในอาชีพกับการเลือกเรียนสายอาชีพ พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r = 0.701$) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Sig. = 0.000)”

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลและเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิด / ทฤษฎี

1. สรุปผลที่ได้ในเชิงทฤษฎี เช่น สอดคล้องกับทฤษฎีของ Holland หรือ Reeder
2. อธิบายว่าแต่ละปัจจัยสนับสนุน/ไม่สนับสนุนสมมติฐานใด
3. นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการเสนอข้อเสนอนโยบาย

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพนี้ได้มีการศึกษาจากแหล่งข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บทความวิชาการ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

สุรเดช (2567) การศึกษาการวิเคราะห์พฤติกรรมและแรงจูงใจในกลุ่มเด็กมัธยมต้น และมัธยมปลาย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพนี้ได้มีการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของวิจัย “การพัฒนาศักยภาพและเอกลักษณ์แรงงานอาชีวศึกษาไทยใน 3 อุตสาหกรรมหลัก: การวิเคราะห์ผ่านแผนที่เส้นทางการก้าวเข้าสู่แรงงานอาชีวศึกษาไทย ภายใต้แนวคิดความปกติใหม่” โดย รศ.ดร. จุลณี เทียนไทย ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยเผยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนด้านอาชีวศึกษาของนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยภายใน คือ การรู้จักตัวเองว่ามีความชื่นชอบและสนใจการเรียนอาชีวะซึ่งเน้นการลงมือปฏิบัติ และมีเป้าหมายอาชีพในอนาคตชัดเจน ทั้งนี้ส่วนปัจจัยภายนอก อาทิ ครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวเป็นแรงบันดาลใจให้เลือกเรียนอาชีวะ การเห็นโอกาสที่จะได้งานทำหลังเรียนจบ สามารถหารายได้พิเศษระหว่างเรียน เหตุผลด้านการเงิน เช่น ค่าใช้จ่ายในการเรียนที่ไม่เป็นภาระครอบครัว การได้รับทุนการศึกษา การได้รับคำแนะนำจากครูแนะแนว และการประชาสัมพันธ์จากสถาบันอาชีวศึกษา รวมถึงภาพลักษณ์และชื่อเสียงของสถาบันอาชีวศึกษาและบริบทพื้นที่ งานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าการเลือกเรียนในสายอาชีพของนักเรียนมัธยม ไม่ได้พิจารณาเฉพาะความชอบส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงแรงผลักดันจากสภาพแวดล้อมทั้งทางครอบครัว เศรษฐกิจ โอกาสในตลาดแรงงาน และการสนับสนุนเชิงระบบจากสถาบันและครูแนะแนว

จิรายุ และจรรุญศรี (2566) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยการ

วิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกส์ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสถานภาพทาง เศรษฐกิจที่มีอิทธิพลทางบวกในการเลือกศึกษาต่อในระดับ อาชีวศึกษา ได้แก่ 1) เพศ (SEX) โดยนักเรียนที่เป็นเพศชาย มีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีวศึกษามากกว่า เพศหญิง 2) ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในช่วง 2.51-3.00 3) รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนของบิดามารดาและ ผู้ปกครอง 20,001-30,000 บาท ในส่วนของปัจจัยด้านความต้องการแรงงานและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่มีผลต่ออิทธิพล ในการเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ 1) โอกาส ในการทำงานหลังจบการศึกษา และ 2) การรับรู้ความต้องการ แรงงานของในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย (กลุ่มอุตสาหกรรม S-curve และ New S-curve) และโครงการอาชีวะพันธุ์ใหม่/ โครงการทวิภาคี (DUAL) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ เชิงบวกต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีวศึกษา อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัจจัยที่มีผลต่ออิทธิพลทางลบในการเลือกศึกษา ต่อในระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านการศึกษาของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองของผู้เรียน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา มารดาปริญญาตรีและปริญญาโท มีโอกาสที่จะตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีวศึกษาลดลง ข้อสังเกตจากงานวิจัย คือ ปัจจัยด้าน เจตคติและความสนใจส่วนตัว มีอิทธิพลสูงต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษา เพศ และ รายได้ครอบครัว เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ การรับรู้โอกาสในการทำงาน และ การสนับสนุนจากโครงการ/นโยบายรัฐ เป็นตัวเร่งให้เกิดการเลือกเรียนสายอาชีพ ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่สูง อาจเป็นตัวแปรด้านทานทางอ้อมต่อการตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษา

เจริญขวัญ และ หยกแก้ว (2564) ได้การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ และ 2.) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ จำนวน 1,211 คน โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เครื่องมือ ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์และใช้เทคนิคการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัย เทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนรวมคิดเป็นร้อยละ 69.496 จากการ วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบจำนวน 86 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 1 ทศนคติและความสนใจด้านอาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 3 การประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบที่ 4 ด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง 1 องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 6 การลงมือปฏิบัติ โดยองค์ประกอบทัศนคติและความสนใจ

ด้านอาชีพมีร้อยละความ แปรปรวนที่มากที่สุดเท่ากับ 13.319 แสดงว่าส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพมากที่สุด

อัญญา,นิรมล และขวัญธิดา (2564) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการสำรวจ ซึ่งได้แบบสอบถามทั้งหมด 437 ชุด จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง สถิติ (SPSS for windows Version 19) จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 เรียงลำดับจากมากที่สุดเป็น ดังนี้ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.76) ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.68) ปัจจัยด้านอาจารย์ ผู้สอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.71) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.75) และปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = 0.74) ตามลำดับ ซึ่งสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรและการ เรียนการสอน มีผลต่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อสูงสุด ผลการเปรียบเทียบเพศที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีแนวโน้มในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีแนวโน้มในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สถาบันการอาชีวศึกษาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 2 พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.001 แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้รวมต่อเดือนของครอบครัวแตกต่างกัน มีแนวโน้มในการ ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **สังเคราะห์ประเด็นสำคัญ** คือ ผู้เรียนพิจารณาปัจจัยด้านหลักสูตรและระบบการสอนเป็นอันดับแรก สถานะทางเศรษฐกิจ และผลการเรียน เป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ เพศไม่ใช่ตัวแปรที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนในสายวิชาการบัญชี

สุโปษะ (2564) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี งานวิจัยครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ และ 2) เพื่อ

เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 350 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามเชิงปริมาณ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล สรุปว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (62.30%) อายุ 19-20 ปี (726) อยู่ในภูมิลำเนาเขตกรุงเทพมหานคร ปริมาณพล (39.70%) คุณวุฒิ ม.6 (90,60%) เกรดเฉลี่ย 3.01 – 3.50 (34,90%) จบจากโรงเรียนรัฐบาล (83,706) อาชีพของครอบครัว มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (31.10%) และมีรายได้เฉลี่ย 10,001 - 20,000 บาท (39.70%) รายรับจาก ผู้ปกครองต่อเดือน ไม่เกิน 2,000 บาท (34.60%) โดยทราบข่าวการรับสมัครจากกิจกรรมแนะแนวมากที่สุด (36.60%) และสมัครเข้าศึกษาต่อผ่านช่องทาง TCAS1 (Portfolio) (26,3096) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับมาก ได้แก่ ความมั่นใจในชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ค่าเฉลี่ย (4.08) ความทันสมัยของ หลักสูตร ค่าเฉลี่ย (4.17) ด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน พบว่าความหลากหลายเครื่องมือปฏิบัติการ ค่าเฉลี่ย (4.12) ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่าประสิทธิภาพของอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ย (4.29) ด้านบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม ความสะอาดของอาคารเรียน ค่าเฉลี่ย (4.19) ด้านสวัสดิการและการบริการ มีค่าเฉลี่ย (4.21) ด้านการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อมีสติ มีเดีย มีค่าเฉลี่ย (4.13) ด้านค่านิยมเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ และ ได้รับการยอมรับในสังคม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ (4.00) การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการศึกษา ดังกล่าว สรุปว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มี ต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ภูมิลำเนา ภาควิชา/สาขาวิชาที่เรียน อาชีพผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว ส่วนการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็นระดับการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย (4-15) โดยมีระดับการตัดสินใจระดับมาก ข้อค้นพบที่สำคัญ นักศึกษามีระดับความมั่นใจสูงในการเลือกศึกษาต่อ โดยให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของอาจารย์และการเรียนรู้ที่ทันสมัย ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อการตัดสินใจที่แตกต่างกันมากนัก การแนะแนวมียุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างการรับรู้

สุพรรณษา (2563) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานเทคโนโลยี จังหวัดสมุทรสาครผลการวิจัยพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานเทคโนโลยี จังหวัดสมุทรสาครลำดับแรก คือ ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก รองลงมา

คือ ด้านภาพลักษณ์ อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้าย คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับความสัมพันธ์การตัดสินใจเข้าศึกษามีความสัมพันธ์โดยรวมกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 เมื่อจำแนกการตัดสินใจเข้าศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ ด้านหลักสูตร ด้าน เหตุผลส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงให้ ความสำคัญกับ โครงสร้างหลักสูตร และ ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เป็นหลัก แม้ว่า เหตุผลส่วนตัว จะมีระดับความสำคัญน้อยกว่า แต่อย่างไรก็ดี ยังคงมีผลต่อการตัดสินใจ การวางแผนหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและการสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษาที่ดี จะช่วยกระตุ้นการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคุดา (2560) ได้จัดทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยบทความวิจัยนี้ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหาร จัดการที่จะให้นักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สนใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น ตามปัจจัยจำแนกโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสม คือ วิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาปัจจัยจำแนกการตัดสินใจ ศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 จำนวน 6 วิทยาลัย และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 19 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 25 สถานศึกษาในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วยจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง ปีการศึกษา 2560 จำนวน 543 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเบื้องต้น และการวิเคราะห์ จำแนกกลุ่ม ด้วยวิธี Stepwise ซึ่งปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์มีปัจจัยหลัก 4 ด้าน 18 ปัจจัยย่อย และ วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการที่จะให้นักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย สนใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นตามปัจจัยจำแนกโดยการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยที่สามารถจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การสนับสนุน/ความคาดหวัง ของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง คุณภาพสถานศึกษา เงินเดือน/ค่าตอบแทน และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาตามลำดับ โดยสามารถพยากรณ์การตัดสินใจ ศึกษาต่อของนักเรียนได้ ร้อยละ 64.60 2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการที่จะให้นักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอ่าวไทยสนใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นตามปัจจัยจำแนก แนวการบริหารจัดการ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน มีประเด็นที่สำคัญตามปัจจัยจำแนก ดังนี้ 1) ปัจจัยการสนับสนุน/ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีแนวทางบริหารจัดการด้านการแนะแนว การศึกษาต่อ และประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ที่

ดี ด้านข้อมูลสารสนเทศความต้องการ ตลาดแรงงาน และด้านการปลูกฝังเจตคติการศึกษาต่อสายอาชีพ 2) ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีแนวทางบริหารจัดการด้านพัฒนาหลักสูตรให้หลากหลาย และด้านความสนใจด้านอาชีพ 3) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง มีแนวทางบริหารจัดการด้านการส่งเสริมรายได้ระหว่างเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างรายได้ และด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา 4) คุณภาพสถานศึกษา มีแนวทางบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์คุณภาพสถานศึกษา ผลงานเด่น ๆ ด้านการพัฒนา หลักสูตรทวิศึกษา การสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน เพื่อสร้างมาตรฐานวิชาชีพ ให้เป็นที่ยอมรับ 5) เงินเดือน/ค่าตอบแทน มีแนวทางบริหารจัดการด้านการสร้างงานและด้านการสร้าง เครือข่ายการทำงานทำ 6) สิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา มีแนวทางบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ในสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมทางสังคม และด้านการบริหารจัดการด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านนโยบายว่ามีความสำคัญในการบริหารจัดการที่จะให้นักเรียนในกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยสนใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น ได้แก่ นโยบายด้านการเพิ่มสัดส่วน ผู้เรียนอาชีวศึกษา โครงสร้างหลักสูตรอาชีวศึกษา การใช้กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ แบบ Benchmarking และการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม

อรรถกฤต (2560) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของนักเรียน ในจังหวัดเชียงราย รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยดังต่อไปนี้ ได้แก่ เป้าหมาย ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเคยชิน ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความคาดหวัง พันธะสัญญา และแรงเสริม และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ โอกาส ความสามารถและการสนับสนุน ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลสามารถเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพจากนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปี ที่1 จำนวน 351 ชุด โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการศึกษาพบว่านักเรียนในระดับชั้นปี ที่1 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คนที่เลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงรายนั้น เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่อายุ 16 ปี เกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.01–3.00 จำนวนพี่น้องในแต่ละครอบครัว 2 คน และมักจะเป็นลูกคนแรก ที่เลือกเรียนสายอาชีพนี้ บิดามารดาจะอาศัยอยู่ด้วยกัน มีภูมิลำเนาจะอยู่ในจังหวัดเชียงราย ผู้ปกครองมีวุฒิการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ส่งบุตรหลานมาเรียนต่อสายอาชีพ อาชีพผู้ปกครองส่วนมากเป็น พนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ย 200,000 บาทต่อปี จากปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงราย พบว่าปัจจัยดึงดูดได้ค่าเฉลี่ย 4.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 ปัจจัยผลักดันได้ค่าเฉลี่ย 4.86 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 และปัจจัยสนับสนุนได้ค่าเฉลี่ย 4.84 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยนั้น มีระดับความสอดคล้องมากที่สุด โดยนักเรียน

ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยผลักดันมาก เพราะ สามารถทำให้นักเรียนจบการศึกษาตามหลักสูตรกำหนด มีโครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีทุนการศึกษาให้กับ นักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และที่สำคัญ เรียนจบแล้วมีงานทำและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ **ข้อสังเคราะห์สำคัญปัจจัย ผลักดัน** มีอิทธิพลสูงสุดต่อการตัดสินใจของนักเรียน โดยเฉพาะความคาดหวังในการมีงานทำหลังเรียนจบ และโอกาสในการรับ **ทุนการศึกษา/กู้ยืม กยศ.ปัจจัย ดึงดูด และ สนับสนุน** ก็มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องของ **ค่านิยมของครอบครัว** และ **การสนับสนุนจากสังคมรอบข้าง** การเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนสะท้อนให้เห็นถึง **การคิดเชิงเป้าหมายในอนาคต** และ **การวางแผนทางอาชีพและเศรษฐกิจ** ที่ชัดเจนตั้งแต่ช่วงมัธยมต้น

วิศาล,อนเนก และบุญส่ง (2559) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิทยาลัยการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลพบุรี เขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีตามผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้สถิติ F-test ผลการวิจัย พบว่า 1. ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียน ในวิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีระดับ ความคิดเห็นมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านเจตคติในการเรียนวิชาชีพ รองลงมา คือ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ในการเข้าศึกษาต่อ และปัจจัยที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและ สิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษาตามลำดับ 2. เปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนในวิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชยการลพบุรี จำแนกตามภูมิสำเนา เพศ และผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน **สรุปข้อค้นพบที่สำคัญ** ความสนใจในวิชาชีพ (เจตคติ) และแรงจูงใจส่วนบุคคล เป็นตัวผลักดันสำคัญในการเลือกเรียนในวิทยาลัยเอกชน สิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา แม้จะมีความสำคัญ แต่มีผลต่อการตัดสินใจน้อยกว่า ลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ ภูมิสำเนา และเกรดเฉลี่ย ไม่มีอิทธิพลต่อปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกเรียน **ข้อค้นพบที่สำคัญ เจตคติในการเรียนวิชาชีพ และ แรงจูงใจส่วนบุคคล เป็น ปัจจัยผลักดันสำคัญ** ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในวิทยาลัยเอกชน ปัจจัยด้าน สิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา มีอิทธิพลน้อยกว่าปัจจัยด้านทัศนคติและแรงจูงใจ **ลักษณะส่วนบุคคล** ได้แก่ เพศ ภูมิสำเนา และผลการเรียน ไม่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการตัดสินใจเลือกเรียนในสายอาชีพ

จักรีรัตน์ และพัลลภ (2556) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย ปัจจัยที่สำคัญหลัก 4 ด้านคือ 1) ผู้นำและภาวะผู้นำ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ กลยุทธ์การบริหาร การขับเคลื่อนนโยบาย และการบริหารจัดการองค์ความรู้ 2) องค์การ ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหาร องค์การ ระบบการบริหารจัดการ และวัฒนธรรมองค์การที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง 3) เทคโนโลยี

ประกอบด้วย เครื่องมือในการจัดการ เครื่องมือในการสื่อสาร และเทคโนโลยีสนับสนุน 4) การเรียนรู้ ประกอบด้วย ฐานความรู้ในองค์การ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์การ และการจัดการสารสนเทศ

การกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎี ข้อค้นพบจากการศึกษา เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ โดยทฤษฎี ที่ผู้วิจัยนำมา ประกอบการวิจัย ดังนี้

1. ด้านนักเรียน ได้กำหนดขึ้นจากทฤษฎี Reeder (1971) นักสังคมวิทยาได้นำทฤษฎี การกระทำทางสังคม (Social Action Theory) Max Weber (1864) มาวิเคราะห์พฤติกรรมของ แต่ละบุคคลว่าจะกระทำการในเรื่องใดก็ตาม ย่อมมีจุดมุ่งหมายปลายทาง Reeder ได้สรุปปัจจัยในการกระทำของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด ประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ปัจจัยผลักดัน (Push Factors) และปัจจัยสนับสนุน (Able Factors) และความสามารถก็เป็นหนึ่งใน องค์ประกอบ ความสามารถเป็นความรู้สึกที่ผู้กระทำรู้สึกความสามารถของตนเองที่จะทำให้เกิด ความสำเร็จในการกระทำครั้งนั้น ๆ และทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland, 1973, อ้างถึงในกาญจนา, 2548) ทฤษฎีการเลือกอาชีพ และสร้างแบบแบบสำรวจ ความสนใจ และความถนัด ด้านอาชีพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยค่านิยมการเรียนรู้ต่อ ความสนใจด้านอาชีพ และความถนัดด้านอาชีพ ผู้วิจัยจึงนำปัจจัยด้านนักเรียนประกอบด้วยปัจจัยย่อย ดังนี้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาวิจัยพบว่า ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ของนักเรียน ดังนี้ พรพรรณ (2545) ได้ศึกษาค่านิยมที่มีต่อการเลือกเรียนประกอบ อาชีพอิสระของ นักเรียน ณัฐชาและคณะ(2552) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา หลักการบัญชี 1 เจตน์นที (2553) วิเคราะห์ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อและ ไม่ศึกษาต่อสายอาชีพ และ กรรณิการ์ (2554) และรายงานการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของนักเรียน **ข้อสังเคราะห์** การจัดการความรู้ใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องอาศัยความพร้อมใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ ผู้นำ องค์การ เทคโนโลยี และการเรียนรู้ การเลือกเรียนต่อของนักเรียนสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจิตวิทยาและโครงสร้างสังคมตาม แนวคิด Weber และ Holland การนำทฤษฎีและผลวิจัยก่อนหน้าเกี่ยวกับ **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจ และแรงจูงใจ** มาใช้วิเคราะห์ ช่วยให้การวางแผนการศึกษามีทิศทางและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพในครั้งนี้ อ้างอิงจากการวิเคราะห์แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากรายงานการประชุม บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่ กล่าวถึงแนวคิดเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพ ซึ่งถูกเสนอโดยนักวิชาการทาง การศึกษา โดยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และสรุปเป็นทักษะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาพึงมี

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา สาระสำคัญของการวิเคราะห์นี้สามารถสรุปออกมาในรูปแบบของตารางเพื่อให้เห็นภาพรวมของทักษะต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ดังแสดงในตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 สรุปผลการสังเคราะห์ตัวแปรการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพ ตาม
เอกสารแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือก เรียนสายอาชีพ	แหล่งข้อมูล										ความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	จักรรัตน์, พลลภ. (2556)	วิศาล และคณะ (2559)	อรรถกฤต. (2560)	ภักดีชุต. (2560)	สุพรรณษา ลำดวน.(2563)	อัญชนา และคณะ.. (2564)	เจริญขวัญ,และคณะ. (2564)	สไมยะ. (2564)	สิริยา และ จรณศิริ (2566)	สรเดช พันธ์สี (2567)	
1. ปัจจัยส่วนบุคคล											
1.1 ความสนใจและความถนัด			✓		✓				✓	✓	3
1.2 เป้าหมายในอนาคต										✓	1
1.3 อิทธิพลจากเพื่อนและ ครอบครัว								✓		✓	2
1.4 ความรู้พื้นฐานทักษะ ส่วนตัว		✓						✓			2
2. ปัจจัยความสนใจส่วนบุคคล											
2.1 การเลือกสาขาวิชาแรงจูงใจ ในการเรียนรู้		✓									1
2.2 ความพึงพอใจในอาชีพ โอกาสในการมีงานทำ										✓	1
3. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง											
3.1 การสร้างความมั่นใจใน ความสามารถของนักเรียน				✓					✓	✓	3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือก เรียนสายอาชีพ	แหล่งข้อมูล										ความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	จักรรัตน์, พัลลภ. (2556)	วิศาล และคณะ. (2559)	อรรถกฤต. (2560)	ภัคชุต. (2560)	สุพรรณษา ลำดวน. (2563)	อัญชญา และคณะ. (2564)	เจริญขวัญ และคณะ. (2564)	สัณตนะ. (2564)	สิริยา และ จรณศิริ. (2566)	สรเดชา พันธ์สี. (2567)	
5.1 สภาพเศรษฐกิจโดยรวม ความต้องการในตลาดแรงงาน				✓		✓			✓		3
6. ปัจจัยด้านค่านิยมทางสังคมและทัศนคติ											
6.1 การยอมรับทางสังคม								✓			1
7. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว											
7.1 การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับ สายอาชีพ				✓		✓					2
7.2 การให้คำแนะนำจาก ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ปรึกษา						✓				✓	1
7.3 การแนะแนวในช่วงเวลา สำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์				✓						✓	2
7.4 การสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับตลาดแรงงาน				✓					✓		2
8. ปัจจัยด้านประสบการณ์ก่อนหน้า											
8.1 การเข้าใจตลาดแรงงาน									✓		1
8.2 การสร้างเครือข่าย									✓		1
8.3 การประเมินความชอบ											0
9. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม											
9.1 สังคมออนไลน์และการแชร์ ข้อมูล								✓	✓		2

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ พบว่า งานวิจัยจำนวนมากมีความสอดคล้องกันในด้านองค์ประกอบและตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักเรียน ทั้งใน

ระดับอาชีวศึกษาเอกชนและรัฐ ในการจัดทำบทความวิชาการครั้งนี้ ผู้เขียนได้ สังเคราะห์ตัวแปร จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 เรื่อง โดยอ้างอิงจากนักวิจัยและนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ จักรีรัตน์ & พัลลภ (2556) ปัจจัยองค์กร ผู้นำ การเรียนรู้ เทคโนโลยี วิชาการ และคณะ (2559) เจตคติ แรงจูงใจ สิ่งแวดล้อม อรรถกฤต (2560) ปัจจัยดึงดูด ผลักดัน สนับสนุน ภาณุชดา (2560) ความคาดหวังของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ คุณภาพสถานศึกษา สุพรรณษา (2563) หลักสูตร ภาพลักษณ์ เหตุผลส่วนตัว อัญชนา, นิรมล & ขวัญธิดา (2564) หลักสูตร อาจารย์ ค่าใช้จ่าย เจริญขวัญ, สุกัญญา & หยกแก้ว (2564) ทศนคติ การประชาสัมพันธ์ ครอบครัว สุโบชะ (2564) ความเชื่อมั่นในชื่อเสียง อุปกรณ์บรรยากาศ จีรายุ & จริญญาศรี (2566) เพศ รายได้ โอกาสในการทำงาน สุรเดช (2567) เจตคติ เป้าหมาย โอกาสทางอาชีพ ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบหลัก จากการรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก พบว่า มีองค์ประกอบหลัก 9 ปัจจัย และตัวแปรย่อยรวมทั้งสิ้น 38 ตัวแปร ซึ่งเป็นตัวแปรที่ปรากฏซ้ำกันในหลายงานวิจัย โดยผู้เขียนใช้เกณฑ์ ความถี่การปรากฏตัวของตัวแปร ในการคัดเลือก ได้แก่ ตัวแปรที่ปรากฏในอย่างน้อย 3 ถึง 8 งานวิจัย ถือว่าเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญสูงและควรนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิด การใช้เกณฑ์ **ความถี่การปรากฏในงานวิจัย** เป็นแนวทางในการคัดเลือกตัวแปรสำคัญ ทำให้สามารถกำหนดกรอบแนวคิดที่มีพื้นฐานทางทฤษฎีและมีน้ำหนักเชิงประจักษ์จากงานวิจัยเดิมได้อย่างเหมาะสม โดยกรอบแนวคิดดังกล่าวจะถูกใช้ในการศึกษาเพื่อ **วิเคราะห์ความสัมพันธ์/อิทธิพลของแต่ละปัจจัย** ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเลือกเรียนสายอาชีพ

2.8 กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัจจัยหลักและปัจจัยย่อยของการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน ผู้ค้นคว้าอิสระได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และด้านปัจจัยด้านสถานศึกษาและปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนวสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพดังต่อไปนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ผู้จัดทำมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้ค้นคว้าได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย มีการดำเนินการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

3.7 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

ประชากรเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จาก 4 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ อุตสาหกรรม คหกรรม และศิลปกรรมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 4,143 คน ศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ตารางที่ 3-1 ตารางแสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สาขาวิชา	ปวช.1	ปวส.1	รวม
1	วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี	การตลาด	18	8	26
		การบัญชี	46	27	73
		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	92	37	129
2	วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์	เทคโนโลยีสารสนเทศ	149	90	239
		การตลาด	116	63	179
		การท่องเที่ยว	44	13	57
		การบัญชี	59	35	94
		คอมพิวเตอร์กราฟิก	119	44	163
3	วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการนนทบุรี	การตลาด	10	3	13
4	วิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ	การตลาด	116	55	171
		การบัญชี	72	45	117
		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	176	119	295

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

ที่	ชื่อสถานศึกษา	สาขาวิชา	ปวช.1	ปวส.1	รวม
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีสุทนต์นารี นนทบุรี	การตลาด	91	49	140
		การบัญชี	155	62	217
		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	224	122	346
6	วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนพณิชยการบางบัวทอง	การตลาด	0	16	16
		การบัญชี	43	8	51
		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	61	16	77
7	วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนพณิชยการบริหารธุรกิจ	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	19	14	33
8	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ นนทบุรี	เทคโนโลยีสารสนเทศ	100	81	181
		การตลาด	90	62	152
		การท่องเที่ยว	39	33	72
		การบัญชี	108	76	184
		คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	184	152	336
		คอมพิวเตอร์กราฟิก	318	215	533
9	วิทยาลัยเทคโนโลยีอีอาร์-รอปิตี	การตลาด	167	82	249
รวมทั้งหมด			2,616	1,527	4,143

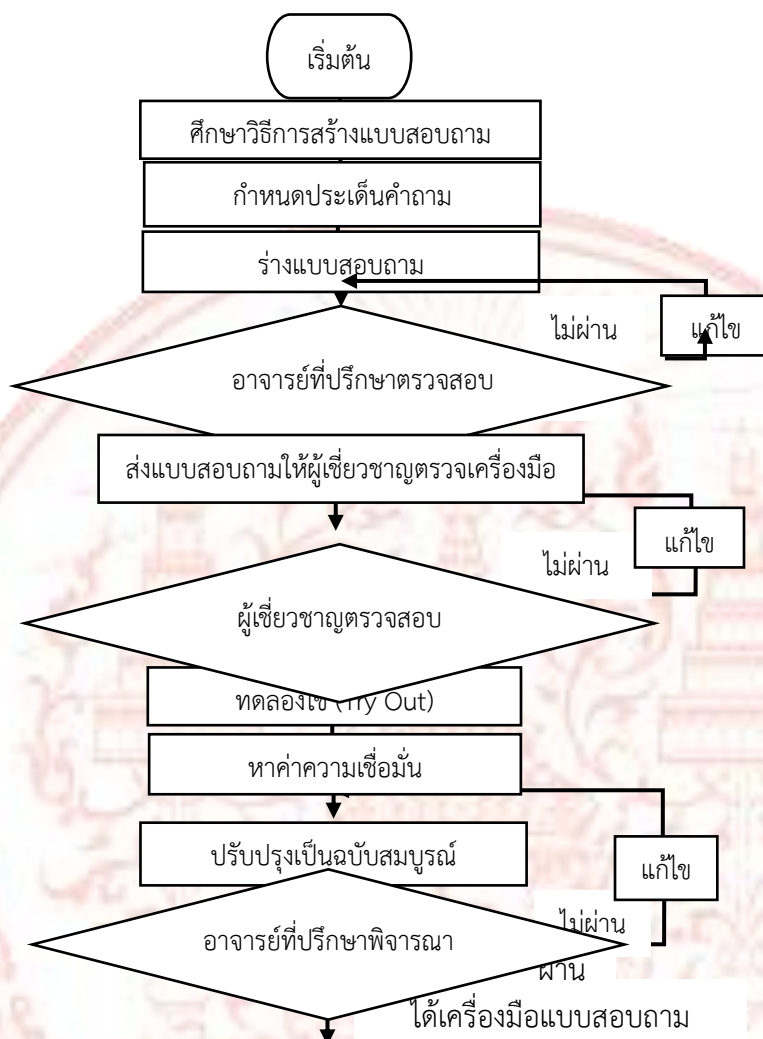
3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ค้นคว้าอิสระได้ คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ โปรแกรม raosoft.com พิจารณาจาก ตารางการกำหนดขนาดของตัวอย่างเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระสำหรับค่าเฉลี่ยของประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 ขนาดความคลาดเคลื่อน 0.05 จากจำนวนประชากร 4,143 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน ในการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกอบด้วยอาชีวศึกษาภาคีรัฐบาลและภาคเอกชนที่อยู่ภายใต้สังกัดการดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระสร้างขึ้นเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังภาพที่ 3-1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

ภาพที่ 3-1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

3.2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยพิจารณารายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามให้

สิ้นสุด

ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ใช้เป็นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2.2 กำหนดประเด็นคำถามและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

3.2.3 รวบรวมแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

1.) ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าอิสระนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในจำนวน 9 วิทยาลัย ประกอบด้วย อาชีวศึกษาภาคีรัฐบาลและภาคเอกชนที่อยู่ภายใต้สังกัดการดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา โดยมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก ประกอบด้วย สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับ ปวช.ปวส. แบ่งเป็น 3 ด้านคือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

- 1.1 ความรู้พื้นฐาน ทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด
- 1.2 เป้าหมายในอนาคตของตนเอง
- 1.3 อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง

- 2.1 ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน
- 2.2 ความพร้อมทางด้านการเงิน
- 2.3 การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร
- 2.4 ความปลอดภัยในด้านสังคม สิ่งแวดล้อม
- 2.5 ด้านการบริการจัดการผู้เรียน
- 2.6 ด้านบริการอื่น

3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว

- 3.1 การให้ข้อมูลการเรียนสายอาชีพ แก่นักเรียน
- 3.2 การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์
- 3.3 สื่อประชาสัมพันธ์ VDO โบรชัวร์ เนื้อหาการนำเสนอ ข้อมูลการเรียนสายอาชีพ
- 3.4 การค้นหาข้อมูลของวิทยาลัยในแหล่ง Social
- 3.5 การบริการวิชาการวิชาชีพของวิทยาลัย
- 3.6 การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์

ลักษณะแบบสอบถามเป็นวัดความเห็นเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale) ตามหลักของลิเคิร์ท (ศิริชัย, 2553) มี 5 ระดับคือ

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมาย ผู้ค้นคว้าอิสระมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย โดยนำระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและนำเสนอผลการค้นคว้าอิสระ พร้อมแปลผลค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์หาปัจจัย ดังนี้ (ธานินทร์, 2552 : 75) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลค่าดังนี้

ค่าเฉลี่ยระดับ	ความคิดเห็น
4.51-5.00	หมายถึง ระดับความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง ระดับความเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง ระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง ระดับความเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง ระดับความเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบรายละเอียดความถูกต้องสมบูรณ์ ครบถ้วนเนื้อหา และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ

3.2.6 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว พร้อมแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย พิจารณา จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรง (Validity) ทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของคำถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถาม เมื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบตามแบบประเมินแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้นำแบบประเมินไป คำนวณหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งแสดงระดับความเห็น ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

-1 = แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

การหาความเที่ยงตรง (validity) ของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง และความเหมาะสมของเนื้อหา เพื่อทดสอบความสมบูรณ์ อีกครั้งโดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ด้วยวิธี IOC (พิสุทธิ์ และคณะ, 2562) พบว่าทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยมีผล ค่าเฉลี่ย IOC ที่ได้เท่ากับ 0.85 แสดงถึงแบบสอบถามชุดนี้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) อยู่ในระดับสูง รายการคำถามส่วนใหญ่ได้รับการประเมินว่า มีความเหมาะสมและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง จึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามได้อย่างมีความเชื่อมั่น ในด้านคุณภาพของเครื่องมือผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธี Cronbach's Alpha (สุชาติ, 2561)

3.2.7 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปทดลองใช้ (Tryout) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับชั้น ปวช.1 และนักศึกษาระดับชั้น ปวส.1 จำนวน 30

3.2.8 นำผลการทดลองใช้ คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าแอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ซึ่งในแต่ละส่วนมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้คือ 0.781 ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐานสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงได้ (พวงรัตน์, 2543)

3.2.9 นำแบบสอบถามฉบับทดลองใช้มาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อดำเนินการเก็บ ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยต่อไป

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ผ่านโปรแกรม Microsoft Forms โดยดำเนินการส่งหนังสือขออนุญาตผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 9 แห่ง ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช. 1) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) ครอบคลุม 4 สาขาวิชาหลักในการศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ พาณิชยกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อุตสาหกรรมท่องเที่ยว และศิลปกรรม โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการตอบแบบสอบถาม สร้างความเข้าใจที่

ถูกต้องแก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อลดข้อผิดพลาดจากการกรอกข้อมูล การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละสถานศึกษา ผู้วิจัยได้พิจารณาจากจำนวนประชากรนักศึกษาระดับ ปวช.1 และ ปวส.1 ในแต่ละสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ เพื่อให้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสม สะท้อนถึงภาพรวมของสถานศึกษาในจังหวัดนนทบุรีอย่างเป็นธรรม โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากการดำเนินงานดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ครบถ้วนตามเป้าหมายจำนวน 360 คน โดยแบ่งจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละสถานศึกษา ดังนี้

1. วิทยาลัยเทคโนโลยีวานิชบริหารธุรกิจ	จำนวน 10 คน
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์	จำนวน 60 คน
3. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนิกขนนทบุรี	จำนวน 70 คน
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาศุติพัฒนิกขนนทบุรี	จำนวน 50 คน
5. วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี	จำนวน 30 คน
6. วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรธบิตี	จำนวน 20 คน
7. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนิกขนบางบัวทอง	จำนวน 30 คน
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจนนทบุรี	จำนวน 80 คน
9. วิทยาลัยเทคโนโลยีวัฒนุกขนบริหารธุรกิจ	จำนวน 10 คน

การดำเนินงานดังกล่าวช่วยให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมสถานศึกษาหลากหลายประเภท ทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตลอดจนสะท้อนถึงความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญต่อการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

หลังจากรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ผู้ค้นคว้าอิสระใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับประมวลผลข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

- 1.) ข้อมูลทั่วไปที่ผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนที่เป็นแบบเลือกตอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
  - 2.) ข้อมูลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  - 3.) การแปรปรวนการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)
- ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลที่ได้มาดำเนินการดังนี้

- 1) ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2) นำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบเพื่อนำไปสร้างคู่มือลงรหัส ในโปรแกรม SPSS โดย คลิกเมนู Analyze > Descriptive Statistics > Descriptives เลือกตัวแปร age คลิก Options เพื่อเลือกสถิติ เช่น Mean, Std. Deviation, Minimum, Maximum คลิก Continue > OK

3) ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่วางไว้

4) ลงรหัสตามคู่มือลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation :S.D.)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) คลิกเมนู **Analyze > Correlate > Bivariate...**เลือกตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เช่น factor_guidance, decision_career ในช่อง Correlation Coefficientsให้เลือก **Pearson** (ใช้กับข้อมูลเชิงปริมาณแบบต่อเนื่อง) หากใช้ข้อมูลอันดับ เช่น แบบสอบถามแบบ Likert อาจเลือก **Spearman** ^๕ ตีเครื่องหมาย / Flag significant correlations เพื่อให้โปรแกรมแสดงค่า Sig.* คลิก OK

บทที่ 4

ผลการค้นคว้าอิสระ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ผู้ศึกษาใช้ระเบียบการ วิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการสำรวจ (Survey Method) โดยทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งมีรายละเอียดการนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ในการหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

4.4 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัย (การทดสอบสมมติฐาน)

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพใน สถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรีผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องกันและสะดวกในการแปลผลต่าง ๆ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Mean)

S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

Sig แทน ค่าระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ (Significant)

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

R² แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination)

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 จำนวน 360 คน ข้อคำถามจำนวน 45 ข้อ โดยจำแนกตามจำนวนของผู้เรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐบาลและสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด นนทบุรี ที่อยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด

นนทบุรี ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์รายละเอียด ในตารางที่ 4-1 ดังนี้

ตารางที่ 4-1 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	[ ] ชาย	146	40.60
	[ ] หญิง	214	59.40
	รวม	360	100
2. อายุ	[ ] ต่ำกว่า 15 ปี	9	2.50
	[ ] 15-18 ปี	233	64.70
	[ ] มากกว่า 18 ปี	118	32.80
	รวม	360	100
3. ระดับการศึกษา	[ ] ปวช.1	227	63.10
	[ ] ปวส.1	133	36.9
	รวม	360	100

จากตารางที่ 4-1 พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 360 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 59.40 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 ด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ กลุ่มอายุที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 15-18 ปี จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70 รองลงมาคือ มากกว่า 18 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ด้านวุฒิการศึกษาพบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.1 จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 รองลงมาเป็นระดับ ปวส.1 จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90

4.3 ผลการวิเคราะห์ในการหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย ทักษะ 3 ด้าน คือ 1. ปัจจัยส่วนบุคคล (ความรู้พื้นฐานทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด เป้าหมายในอนาคตของตนเอง อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว) 2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง (ความมั่นใจในความสามารถ

ของนักเรียน ความพร้อมทางการเงิน การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร ความปลอดภัย
ในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริการจัดการดูแลผู้เรียนการจัดการด้านอื่น ๆ) 3. ปัจจัย
ด้านข้อมูลและการแนะแนว (การให้ข้อมูลการเรียนรู้สายอาชีพแก่นักเรียน การแนะแนวในช่วงเวลา
สำคัญของฝ่ายแนะแนว สื่อประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ) การค้นหาข้อมูลของ
วิทยาลัยในแหล่ง Social การบริการวิชาการวิชาชีพของวิทยาลัยฯ การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้
ข้อมูลผ่าน สื่อออนไลน์) การวิเคราะห์ใช้ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อแต่ละปัจจัย และ
จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยตามค่าเฉลี่ยที่ได้ และจัดลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก
เรียนสายอาชีพใน สถานศึกษาอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4-2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยในภาพรวมแสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(n = 360)

ปัจจัยปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	ลำดับ
1. ปัจจัยส่วนบุคคล				
1.1 ความรู้พื้นฐานทักษะส่วนตัวความสนใจและความ ถนัด	4.01	0.67	มาก	13
1.2 เป้าหมายในอนาคตของตนเอง	4.30	0.57	มาก	1
1.3 อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว	3.98	0.77	มาก	14
ค่าเฉลี่ย	4.10	0.53	มาก	
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง				
2.1 ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน	4.22	0.63	มาก	6
2.2 ความพร้อมทางการเงิน	3.75	0.82	มาก	15
2.3 การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร	4.24	0.67	มาก	5
2.4 ความปลอดภัยในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	4.05	0.72	มาก	11
2.5 ด้านการบริการจัดการดูแลผู้เรียน	4.25	0.62	มาก	4
2.6 การจัดการด้านอื่น ๆ	4.30	0.62	มาก	2
ค่าเฉลี่ย	4.13	0.52	มาก	
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว				
3.1 การให้ข้อมูลการเรียนรู้สายอาชีพแก่นักเรียน	4.18	0.69	มาก	8
3.2 การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายแนะแนว	4.02	0.69	มาก	12

3.3 สื่อประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ)	4.26	0.57	มาก	3
3.4 การค้นหาข้อมูลของวิทยาลัยในแหล่ง Social	4.06	0.72	มาก	9
3.5 การบริการวิชาการวิชาชีพของวิทยาลัยฯ	4.05	0.71	มาก	10
3.6 การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์	4.21	0.61	มาก	7
ค่าเฉลี่ย	4.13	0.57	มาก	
ค่าเฉลี่ยรวม	4.12	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4-2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อเป้าหมายในอนาคตของตนเอง และการจัดการด้านอื่น ๆ ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ สื่อประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการบริการจัดการดูแลผู้เรียนส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$)

ตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

(n = 360)

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	
1.1 ความรู้พื้นฐาน ทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด				
1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสายอาชีพ	3.91	0.90	มาก	
2. ความถนัด ทักษะการคิดเชิง วิเคราะห์ส่วนบุคคล	3.99	0.81	มาก	
3. ความสนใจในสายอาชีพหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	4.11	0.78	มาก	
ค่าเฉลี่ย	4.00	0.67	มาก	2
1.2. เป้าหมายในอนาคตของตนเอง				
4. เป้าหมายในการประกอบอาชีพของตนเอง	4.03	0.90	มาก	
5. การศึกษาสายอาชีพช่วยให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต ของตนเอง	4.84	0.52	มากที่สุด	
6 การวางแผนทำงานในสายอาชีพในอนาคตของตนเอง	4.05	0.84	มาก	

ค่าเฉลี่ย	4.31	0.57	มาก	1
1.3. อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว				
7. แรงจูงใจจากเพื่อนในการเลือกเรียนสายอาชีพ	3.64	1.15	มาก	
8. การสนับสนุนจากครอบครัวในการเลือกเรียนสายอาชีพ	4.54	0.75	มากที่สุด	
9. อิทธิพลของเพื่อนหรือคนรอบข้างในการตัดสินใจ	3.75	1.15	มาก	
ค่าเฉลี่ย	3.98	0.77	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	4.10	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อเรียงลำดับความสำคัญของความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย โดยลำดับค่าเฉลี่ยที่ 1-3 จากมากไปหาน้อย พบว่า เป้าหมายในอนาคตของตนเอง ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษามีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมา คือปัจจัยความรู้พื้นฐาน ทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ปัจจัยเรื่องอิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว ($\bar{X} = 3.98$)

ตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี
(n=360)

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
2.1 ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน				
10. ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในตัวผู้เรียน	4.50	0.74	มากที่สุด	
11. ผู้ปกครองได้แนะนำเกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพ	4.02	0.89	มาก	
12. ผู้ปกครองช่วยพัฒนาความสามารถเรียนสายอาชีพ	4.15	0.82	มาก	
ค่าเฉลี่ย	4.22	0.62	มาก	4
2.2 ความพร้อมทางด้านการเงิน				
13. ครอบครัวของท่านมีความพร้อมทางด้านการเงิน	3.93	0.94	มาก	
14. ค่าใช้จ่ายในการเรียนสายอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจ	3.93	0.94	มาก	
15. ครอบครัวได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุน (กยศ.)	3.41	1.47	ปานกลาง	
ค่าเฉลี่ย	3.76	0.82	มาก	6
2.3 การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร				
16. สถานศึกษาอาชีวศึกษามีระบบดูแลที่เหมาะสม	4.56	0.75	มากที่สุด	

17. การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหารช่วยสร้าง ความมั่นใจให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง	4.07	0.85	มาก	
18. สถานศึกษาอาชีวศึกษามีระบบที่เอื้อต่อการติดต่อ สอบถาม และช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย	4.08	0.88	มาก	
ค่าเฉลี่ย	4.24	0.66	มาก	3
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
2.4 ความปลอดภัยในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม				
19. สภาพแวดล้อมสังคม มีความปลอดภัย	4.02	0.85	มาก	
20. สถานศึกษามีความพร้อมด้านวัสดุ, อุปกรณ์ การเรียนรู้ ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้	4.05	0.79	มาก	
21. ความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมด้านการเดินทาง ด้านการใช้ชีวิต ด้านสังคมเพื่อน (ด้านยาเสพติด)	4.06	0.87	มาก	
ค่าเฉลี่ย	4.04	0.71	มาก	5
2.5 ด้านการบริการจัดการดูแลผู้เรียน				
22. ระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา	4.08	0.85	มาก	
23. กฎระเบียบของสถานศึกษา	4.06	0.84	มาก	
24. การสนับสนุนให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	4.60	0.69	มากที่สุด	
ค่าเฉลี่ย	4.25	0.62	มาก	2
ตารางที่ 4-4 (ต่อ)				
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
2.6 การจัดการด้านอื่น ๆ				
25. การมีเครือข่ายสถานประกอบการ (เรียนจบมีงานทำ)	4.61	0.70	มากที่สุด	
26. การมีความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับ มหาวิทยาลัยฯ อื่น	4.14	0.79	มาก	
27. ความสำเร็จของศิษย์เก่าของสถานศึกษา	4.13	0.84	มาก	
ค่าเฉลี่ย	4.29	0.61	มาก	
ค่าเฉลี่ยรวม	4.13	0.57	มาก	1

จากตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง
ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อเรียงลำดับความสำคัญของความคิดเห็น

จากมากไปหาน้อยโดยลำดับค่าเฉลี่ย ที่ 1-3 จากมากไปหาน้อย พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการด้านอื่น ๆ ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนสายอาชีพมีระดับความเห็นสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการดูแลผู้เรียนมีความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และด้านการดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.24$)

ตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

(n=360)

3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
3.1 การให้ข้อมูลการเรียนสายอาชีพแก่นักเรียน				
28. ข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ	4.42	0.81	มากที่สุด	
29. ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางอาชีพหลังเรียนจบ	4.08	0.80	มาก	
30. ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาสายอาชีพ	4.04	0.93	มาก	
ค่าเฉลี่ย	4.18	0.68	มาก	3
3.2 การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์				
31. การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์	4.01	0.77	มาก	
32. เนื้อหาข้อมูลที่ให้คำแนะนำมีความสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง	4.02	0.80	มาก	
33. การแนะแนวการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพ	4.03	0.82	มาก	
ค่าเฉลี่ย	4.02	0.68	มาก	6

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

(n=360)

3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
3.3 สื่อประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ)				
34. สื่อประชาสัมพันธ์ช่วยให้ท่านเข้าใจถึงประโยชน์	4.69	0.64	มากที่สุด	
35. ข้อมูลที่นำเสนอในสื่อประชาสัมพันธ์มีความครบถ้วนและเป็นประโยชน์	4.05	0.76	มาก	
36. ช่องทางการรับชมภาพในโบรชัวร์ และสื่อ วิดีโอ กิจกรรมของสถานศึกษาที่ประชาสัมพันธ์ ผ่าน TIKTOK	4.03	0.88	มาก	

Facebook IG					
ค่าเฉลี่ย	4.26	0.57	มาก	1	
3.4 การค้นหาข้อมูลของวิทยาลัยในแหล่ง Social					
37. การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาได้ง่ายผ่าน Social Media	4.06	0.81	มาก		
38. การใช้ Social Media ผ่าน TIKTOK Facebook IG และ YouTube	4.03	0.84	มาก		
39. 4.08 0.81 มาก					
ค่าเฉลี่ย	4.06	0.72	มาก	4	
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
ลำดับ					
3.5 การบริการวิชาการวิชาชีพของวิทยาลัยฯ					
40. การบริการวิชาการวิชาชีพ	4.05	0.78	มาก		
41. การบริการวิชาการวิชาชีพช่วยให้เข้าใจทักษะที่จำเป็นต่อสายอาชีพมากขึ้น	4.05	0.80	มาก		
42. การบริการวิชาการวิชาชีพ ที่สถานศึกษาจัดขึ้นมีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง	4.06	0.80	มาก		
ค่าเฉลี่ย	4.05	0.70	มาก	5	
3.6 การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์					
43. กิจกรรมหรือข้อมูลของสถานศึกษาผ่านช่องทางออนไลน์	4.61	0.70	มากที่สุด		
44. กิจกรรมที่จัดผ่านสื่อออนไลน์ มีความน่าสนใจ	4.03	0.82	มาก		
45. ข้อมูลที่ครบถ้วนเกี่ยวกับกิจกรรมของวิทยาลัยผ่านสื่อออนไลน์ กิจกรรมมีความน่าสนใจ	4.02	0.81	มาก		
ค่าเฉลี่ย	4.22	0.61	มาก	2	
เฉลี่ยรวม	4.13	0.57	มาก		

จากตารางที่ 4-5 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพใน สถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อเรียงลำดับความสำคัญของความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย โดย ลำดับค่าเฉลี่ยที่ 1-3 จากมากไปหาน้อย พบว่าการจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพมีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด ($\bar{X}=4.26$) รองลงมาคือด้านสื่อ

ประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ) ($\bar{X}=4.22$) รองลงมาด้านการให้ข้อมูลการเรียนรู้
สายอาชีพแก่นักเรียน ($\bar{X}=4.18$)

4.4 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัย (การทดสอบสมมติฐาน)

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัย (การทดสอบสมมติฐาน) ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงการทดสอบสมมติฐานปัจจัย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดนนทบุรี

Descriptive Statistics									
ปัจจัย	N	Range	Min	Max	Mean	Std.	Variance	Kurtosis	
1. ปัจจัยส่วนบุคคล	360	2.67	2.33	5.00	4.0957	.53210	.283	-.347	.256
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง	360	2.72	2.28	5.00	4.1335	.51853	.269	.219	.256
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว	360	2.61	2.39	5.00	4.1304	.57460	.330	-.249	.256
Valid N (listwise)	360								

จากตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (Descriptive Statistics) ได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ มาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. =0.53) มีความแตกต่างกันในระดับปานกลาง ค่า Kurtosis = -0.347 มีค่าน้อยกว่า 0 เล็กน้อย การกระจายของข้อมูลมีลักษณะแบบแบนราบ (platykurtic) เล็กน้อย ข้อมูลมีการกระจายตัวออกจากค่าเฉลี่ยพอสมควร

ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ มาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. =0.52) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายตัวในระดับปานกลาง ค่อนข้างสม่ำเสมอ ค่า Kurtosis = -0.219 การกระจายข้อมูลเป็นแบบแบนราบเล็กน้อย ข้อมูลมีการกระจายตัวค่อนข้างสมดุล

ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับ "มาก" ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.57) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นนี้มีการกระจายตัวมากที่สุด ค่า Kurtosis = -0.249 การกระจายตัวของข้อมูลเป็นแบบแบนราบในระดับปานกลาง การกระจายตัวออกจากค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4-7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงการทดสอบสมมติฐาน

Correlations				
		Total A	Total B	Total C
Total A ปัจจัยส่วนบุคคล	Pearson Correlation	1	.713**	.687**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000
	N	360	360	360
Total B ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง	Pearson Correlation	.713**	1	.794**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000
	N	360	360	360
Total C ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว	Pearson Correlation	.687**	.794**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	
	N	360	360	360
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).				

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล (Total A) กับปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง (Total B) ค่า Pearson Correlation = 0.713 ค่า Sig. = 0.000 (น้อยกว่า 0.01) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล (Total A) กับปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว (Total C) ค่า Pearson Correlation = 0.687 ค่า Sig. = 0.000 (น้อยกว่า 0.01) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง (Total B) กับปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว (Total C) ค่า Pearson Correlation = 0.794 ค่า Sig. = 0.000 (น้อยกว่า 0.01)

ตารางที่ 4.8 ผลวิเคราะห์ข้อมูล แสดงค่า KMO and Bartlett's test

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.735
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	638.955
	df	3
	Sig.	.000

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงค่า KMO and Bartlett's Test สามารถอธิบายผลได้ดังนี้ค่า **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** มีค่าเท่ากับ 0.735 หมายความว่า ข้อมูลจากปัจจัยทั้ง 3 ตัว (ปัจจัยส่วนบุคคล, ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง, และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว) เหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์ปัจจัยต่อไป เนื่องจากค่า KMO อยู่ในระดับที่ดี (อยู่ระหว่าง 0.70–0.79 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ปัจจัย) ค่า **Bartlett's Test of Sphericity** Approx. Chi-Square = 638.955 df (องศาอิสระ) = 3 ค่า Sig. = 0.000 (มีค่าน้อยกว่า 0.05) ซึ่งหมายความว่า สามารถปฏิเสธสมมติฐาน H0 ที่ระบุว่า "ตัวแปรต้นทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน" และยอมรับสมมติฐาน H1 ที่ระบุว่า "ตัวแปรต้นทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน" อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงค่า Total Variance Explained ความแปรปรวน

(n = 360)

Total Variance Explained						
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1. ปัจจัยส่วนบุคคล	2.463	82.117	82.117	2.463	82.117	82.117
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง	.332	11.080	93.196			
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว	.204	6.804	100.000			
Extraction Method : Principal Component Analysis.						

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ Total Variance Explained ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พิจารณาจากค่า Eigenvalues ตารางนี้แสดงให้เห็นค่าความแปรปรวนที่สามารถอธิบายได้โดยแต่ละองค์ประกอบ (Component) โดยมีเกณฑ์ว่าองค์ประกอบที่มีค่า Eigenvalue ตั้งแต่ 1 ขึ้นไป จึงจะถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและสามารถใช้อธิบายข้อมูลได้ดีจากตาราง พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 (Component 1) มีค่า Eigenvalue เท่ากับ 2.463 (มากกว่า 1)

องค์ประกอบที่ 2 (Component 2) มีค่า Eigenvalue เท่ากับ 0.332 (น้อยกว่า 1)

องค์ประกอบที่ 3 (Component 3) มีค่า Eigenvalue เท่ากับ 0.204 (น้อยกว่า 1) แสดงว่า มีองค์ประกอบเดียวเท่านั้น (องค์ประกอบที่ 1) ที่สำคัญและมีความเหมาะสมในการนำมาอธิบายข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 พิจารณาจากค่า % of Variance (เปอร์เซ็นต์ความแปรปรวนที่แต่ละองค์ประกอบอธิบายได้)

องค์ประกอบที่ 1 อธิบายความแปรปรวนได้ถึง 82.117%

องค์ประกอบที่ 2 อธิบายความแปรปรวนได้เพียง 11.080%

องค์ประกอบที่ 3 อธิบายความแปรปรวนได้เพียง 6.804%

ดังนั้น องค์ประกอบที่ 1 เพียงองค์ประกอบเดียวก็สามารถอธิบายข้อมูลส่วนใหญ่ได้แล้ว (มากกว่า 80% ถือว่าสูงมาก)

ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาจากค่า Cumulative % (เปอร์เซ็นต์ความแปรปรวนสะสม)

องค์ประกอบที่ 1 อธิบายความแปรปรวนสะสมที่ 82.117%

เมื่อรวมองค์ประกอบที่ 2 จะอธิบายความแปรปรวนสะสมเพิ่มเป็น 93.196%

และเมื่อรวมองค์ประกอบที่ 3 จะอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ครบ 100%

การที่องค์ประกอบที่ 1 เพียงตัวเดียวสามารถอธิบายความแปรปรวนได้สูงถึง 82.117% แสดงว่า ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน (ส่วนบุคคล, การสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง, ข้อมูลและการแนะแนว) มีลักษณะรวมกันเป็น **องค์ประกอบเดียว** ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน

ขั้นตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับสูง จากการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่าปัจจัยที่ศึกษา 3 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว

สามารถรวมกันเป็นองค์ประกอบหลักเพียงองค์ประกอบเดียวที่มีค่า Eigenvalue มากกว่า 1 คือ มีค่าเท่ากับ 2.463 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้สูงถึง 82.117% ของความแปรปรวนทั้งหมด นั่นหมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพโดยที่ปัจจัยทั้งสามนี้มีความเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบร่วมกันอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะองค์ประกอบหลักแรกนี้ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์และความสอดคล้องกันของปัจจัยทั้ง 3 ด้านในการอธิบายแนวโน้มการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ 5

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี จากผลการศึกษาและทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

จากการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรีสามารถสรุปผลวิจัยได้ ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่าเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.40 รองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40.60 ด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ กลุ่มอายุที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 15-18 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.70 รองลงมาคือ มากกว่า 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.80 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.50 ด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับ ปวช.1 คิดเป็นร้อยละ 63.10 รองลงมาเป็นระดับ ปวส.1 คิดเป็นร้อยละ 36.90 สอดคล้องกับงานวิจัย ศศิธร (2565) ศึกษาาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศและระดับชั้นเรียน โดยนักเรียนเพศหญิงมีการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญ

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

1.) ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.10$ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อเป้าหมายในอนาคตของตนเอง ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$ รองลงมาคือ ความรู้พื้นฐาน ทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และอิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก แต่เป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.98$ สอดคล้องกับ วิจัยของ ขวัญจิรา และคณะ (2567) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ พบว่าความถนัดและความสนใจเฉพาะทางเป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจ

2.) ผลการศึกษาปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการด้านอื่น ๆ ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$ การจัดการด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือด้านการบริหารจัดการดูแลผู้เรียน ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก $\bar{X} = 4.25$ การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก $\bar{X} = 4.24$ ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$ ความปลอดภัยในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก $\bar{X} = 4.05$ และด้านความพร้อมทางด้านการเงินมีลำดับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดต่อการตัดสินใจในกลุ่มนี้ $\bar{X} = 3.75$ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อานนท์ (2564) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลาน พบว่าทัศนคติและความเห็นของผู้ปกครองส่งผลโดยตรงต่อการเลือกเรียนสายสามัญหรือสายอาชีพของนักเรียน

4.) ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนวที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาวิชาชีพ จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.13$ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัย สื่อประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ) ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$ รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ ส่งผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก $\bar{X} = 4.21$ และ การให้ข้อมูลการเรียนสายอาชีพแก่นักเรียนในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$ มีผลในระดับมากตามลำดับ ปัจจัยการค้นหาข้อมูลของวิทยาลัยในแหล่ง Social ระดับมาก $\bar{X} = 4.06$ และ การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีลำดับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่มนี้ $\bar{X} = 4.02$ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา (2564) ศึกษา นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจเรียนสายอาชีพ พบว่าความรู้เรื่องอาชีพและข้อมูลที่ได้จากการแนะแนวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gashi et al. (2023) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในกลุ่มนักเรียนมัธยม พบว่า การแนะแนวเชิงปฏิบัติช่วยเพิ่มความชัดเจนและความเชื่อมั่นในการวางแผนอาชีพ

5.1.3 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

1.) ปัจจัยส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.53) และความคิดเห็นมีการกระจายตัว (% of Variance 0.28 แสดงถึงความผันแปรต่ำ) ค่าความโค้งยอดการกระจาย (kurtosis) ของปัจจัยส่วนบุคคล อยู่ที่ประมาณ -0.35 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ($r \approx 0.50$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Sig. (สองทาง) < 0.01) นอกจากนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล ยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยมีค่า r ประมาณ 0.40 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การที่ค่าสหสัมพันธ์เป็นบวกและอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สอดคล้องกับ วิจัย

ของ Almeida et al. (2024) ศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสหรัฐอเมริกาพบว่ามี ความสนใจ ส่วนตัวและความถนัดเฉพาะบุคคล มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกอาชีพ

2.) ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.52) และความคิดเห็นมีการกระจายตัวไม่มาก (% of Variance 0.27 และมีค่า kurtosis ของปัจจัย อยู่ที่ประมาณ +0.22 และปัจจัยด้านส่วนบุคคล มีค่า $r \approx 0.50$ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ก็พบว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ โดยมีความสัมพันธ์ r ประมาณ 0.35 และยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แม้ว่าค่าความสัมพันธ์นี้จะต่ำกว่าค่า ปัจจัยส่วนบุคคล กับปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง แต่ $r = 0.35$ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Guan et al. (2021) ศึกษาบทบาทของครอบครัวต่อความสามารถในการตัดสินใจ พบว่า ครอบครัวที่ให้การสนับสนุนอย่างเข้าใจ จะช่วยเพิ่มความมั่นใจและความพึงพอใจของนักเรียนในการตัดสินใจ เลือกเส้นทางชีวิต

3.) ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนวมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.57) มีค่าเฉลี่ยที่สูงใกล้เคียงกับปัจจัยด้านการสนับสนุนความเห็นของผู้ปกครองและมีความแปรปรวน (% of Variance ~ 0.33 ซึ่งสูงที่สุดในสามปัจจัย มีค่า kurtosis ประมาณ -0.25 (ค่าลบเล็กน้อย) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทั้งปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง ในระดับปานกลาง โดยความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล มีค่า $r \approx 0.40$ (มีนัยสำคัญที่ระดับ .01) และกับปัจจัยผู้ปกครอง มีค่า $r \approx 0.35$ (มีนัยสำคัญที่ระดับ .01) สอดคล้องกับงานวิจัยของนายสมเกียรติ (2563) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ระบุว่าปัจจัยด้านการบริหารงานแนะแนว ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพใน สถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลวิจัย ดังรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาระดับค่าเฉลี่ย รวมของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของเป้าหมายในอนาคต และบทบาทของตนเองในการกำหนดทิศทางชีวิต ทั้งนี้ การวิเคราะห์ค่าทางสถิติพบว่า การกระจายตัวของข้อมูลมีลักษณะสมมาตร และไม่เป็นเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยมากนัก แสดงถึงทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความสอดคล้องกันในเชิงบวก เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล

กับการตัดสินใจ พบว่ามีระดับความสัมพันธ์ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง สะท้อนว่านักศึกษาที่มีการวางแผนชีวิต มีวิสัยทัศน์ และรู้จักตนเอง ย่อมสามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ผลการวิจัยนี้สามารถเชื่อมโยงได้กับแนวคิดของ Super (1990) ในทฤษฎีพัฒนาการอาชีพ ซึ่งระบุว่า ช่วงวัยรุ่น เป็นช่วงของการสำรวจ (Exploration) ซึ่งบุคคลจะเริ่มค้นหาตนเอง กำหนดเป้าหมาย และทดลองวางแผนอนาคต ทักษะคิดที่ตระหนักรู้ในตนเองของนักศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในขั้นตอนดังกล่าว และมีบทบาทสำคัญต่อการเลือกเส้นทางการเรียนสายอาชีพ

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครองมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีพ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก การกระจายตัวของข้อมูลต่ำ และใกล้เคียงการแจกแจงแบบปกติ สะท้อนถึงความสอดคล้องของมุมมองในกลุ่มตัวอย่าง ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าวกับปัจจัยด้านส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนที่มีเป้าหมายและความมั่นคงทางความคิด มักได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัว ขณะเดียวกัน ผู้ปกครองที่มีเจตคติเชิงบวกย่อมส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการกำหนดทิศทางชีวิตที่ชัดเจน นอกจากนี้ ยังพบความสัมพันธ์ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำกับปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ซึ่งบ่งชี้ว่า การสนับสนุนจากครอบครัวมีส่วนช่วยเพิ่มการเปิดรับข้อมูลแนะแนวของผู้เรียน ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดีและคณะ (2564) ที่ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มอ้างอิง เช่น ครอบครัวและครูแนะแนว มีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักศึกษา

3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาระดับค่าเฉลี่ยรวมของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และมี **% of Variance** เป็นระดับความแปรปรวนที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับทั้งสามปัจจัยที่ศึกษา แสดงว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นที่หลากหลายมากที่สุด ค่า **Kurtosis** เป็นค่าลบเล็กน้อย บ่งชี้ว่าข้อมูลมีลักษณะการกระจายที่ค่อนข้างแบนราบกว่าการแจกแจงแบบปกติเพียงเล็กน้อย และไม่ได้มีความเบี่ยงเบนมากนัก ทั้งนี้สามารถตีความได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้ แต่ระดับความเข้าถึงหรือคุณภาพของการแนะแนวที่ได้รับอาจแตกต่างกันในแต่ละบุคคล จึงก่อให้เกิดความแปรปรวนในระดับปานกลาง ในด้านความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนวมี **ความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง** กับทั้งปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง โดยทั้งสองค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ **0.01** สะท้อนให้เห็นว่า การแนะแนวและการเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง (self-awareness) และสร้างการเชื่อมโยงกับเป้าหมายในอนาคต รวมถึงทำให้ครอบครัวมีความเข้าใจร่วมกับผู้เรียนมากขึ้นในการตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhao et al. (2024) พบว่า การแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมีผลต่อการเลือกอาชีพใน

อนาคต โดยนักเรียนที่ได้รับแนะแนวอย่างสม่ำเสมอจะมีการวางแผนอาชีพที่ชัดเจนและสมเหตุสมผลมากกว่า

เมื่อพิจารณาการอภิปรายผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า แม้ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนวจะมีค่าเฉลี่ยสูง แต่มีความแปรปรวนมากที่สุดและมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ สหสัมพันธ์ถึงคุณภาพแนะแนวที่ไม่สม่ำเสมอ ขณะที่ปัจจัยด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์สูงสุดกับการตัดสินใจ แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองมีอิทธิพลอย่างชัดเจน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลแม้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง บ่งชี้ถึงบทบาทของการมีเป้าหมายและการตระหนักรู้ในตนเอง ทั้งนี้ ปัจจัยทั้งสามมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตัดสินใจเลือกเรียนในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการนำผลงานวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรพัฒนาระบบแนะแนวให้เป็นแบบองค์รวม เน้นกระบวนการรู้จักตนเอง ผ่านการประเมินความสนใจ ความถนัด และเป้าหมายชีวิต เพื่อช่วยให้นักเรียนมีทิศทางที่ชัดเจน
2. ส่งเสริมให้ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เทคนิคการแนะแนวเชิงบวก
3. พัฒนาฐานข้อมูลอาชีพและการศึกษาต่อที่มีความทันสมัย ครอบคลุม และเข้าถึงได้ง่าย เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน หรือระบบออนไลน์ในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรออกแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นเชิงลึกมากขึ้น และการเพิ่มคำถามปลายเปิดบางส่วน เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจมุมมองของผู้เรียนอย่างรอบด้าน และเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์เชิงคุณภาพในอนาคต
2. ควรเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เชิงอนุมานเพิ่มเติม เช่น การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) หรือการวิเคราะห์เชิงเส้นโค้ง (Path Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กนกกร, พุทธิพงศ์. (2552). การศึกษาปัจจัยจำแนกการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน
รัฐบาลและโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กาญจนา, นวลสาย. (2548). แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์วิชาการ.

กาญจนา แก้วเทพ. (2548). จิตวิทยาการแนะแนวอาชีพ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2564). แผนนโยบาย BCG Economy
Model เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน. สืบค้นจาก <https://www.mhesi.go.th>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา.

กุลชลี, สุวรรณ. (2539). แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจในองค์กร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กุสุมา, ทองสุข. (2551). ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อต่างประเทศของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ขวัญจิรา, ชัยรัตน์. (2567). การรับรู้ภาพลักษณ์อาชีพและพฤติกรรมการตัดสินใจของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาในเขตเมือง. ปริญญานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่.

ขวัญจิรา, และคณะ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาคณะ
สังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- ขวัญธิดา, หลานเศรษฐา, อัญญา กัลยาเรือน และ นิรมล พลแพงขวา. (2564). ความคาดหวังของผู้ปกครองและการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน. *วารสารวิชาการด้านการศึกษา*, 18(2), 77-92.
- จตุพร, เพ็ชรรัตน์. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสุโขทัย. *ปริญญานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุโขทัย*.
- จิราพร, ศศิธร. (2565). การศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*, 18(2), 115-128.
- จันทร์จิรา, พรหมรักษา. (2550). ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้ปกครองในเขตภาคกลาง. *วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- จิรายุ, ขอเจริญกลาง และ จรุงศรี, มาติลโกวิท. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสายอาชีพศึกษา. *วารสารวิจัยการศึกษาอาชีพ*, 12(3), 45-59.
- จิรนนท์, บุญมาก. (2548). ปัจจัยของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนเอกชนของบุตรในจังหวัดสมุทรปราการ. *วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- จุฑามาศ ชื่นสกุล. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- จุลณี, เทียนไทย. (2567). การพัฒนาศักยภาพและเอกลักษณ์แรงงานอาชีพศึกษาไทยใน 3 อุตสาหกรรมหลัก: การวิเคราะห์ผ่านแผนที่เส้นทางการก้าวเข้าสู่แรงงานอาชีพศึกษาไทยภายใต้แนวคิดความปกติใหม่. *จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- เจริญขวัญ, สุกัญญา, และ หยกแก้ว. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ. *วารสารวิจัยและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือ*, 15(3), 25-38.
- เจ้าหน้าที่งานทะเบียนของสถานศึกษา. (2566). รายงานจำนวนนักเรียน นักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. <http://std2018.vec.go.th> และ <http://pvrs.vec.go.th>

ซัชพล, บุญล้อม. (2546). ผลกระทบของสภาพแวดล้อมต่อพฤติกรรมของเด็กในวัยเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

ชาญวิทย์, กลิ่นเลขา. (2539). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เทียนไทย, จุลณี. (2567). มุมมองการพัฒนาภาพลักษณ์อาชีวศึกษาไทยสู่สากล. มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ธานินทร์, ศิลป์จารุ. (2552). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).

นวลศิริ, แสงสว่าง. (2548). ค่านิยมและเป้าหมายของนักเรียนที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญช่วย, ยอดดี. (2536). การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมของ นักเรียน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาครู.

ปริญญา, เทวานฤมิตรกุล. (2547). การจัดการกับความขัดแย้งและการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพรรณ, เพชรรัตน์. (2545). ค่านิยมที่มีต่อการเลือกเรียนประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน มัธยมศึกษาในเขตบางเขน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พวงรัตน์, จีรุงเรืองกิจ. (2543). การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัลลภ, พิริยะสุรวงศ์. (2556). ปัจจัยการเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง.

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 38 ก (7 กุมภาพันธ์ 2551).

- ภักชุตตา, ศิริวัฒน์. (2560). ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สถาบันการอาชีวศึกษา.
- มนัส, บุญมี. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของนักเรียนในเขตภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ยุพา จันทร์ศรี. (2564). ความรู้เรื่องอาชีพและการแนะแนวที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนสายอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 44(3), 22-38.
- . (2564). บทบาทของการแนะแนวในโรงเรียนกับการวางแผนอาชีพของนักเรียน. วารสารวิชาการศึกษาและพัฒนา, 6(1), 45-58.
- วนิดา วาติเจริญ, รังสรรค์ เลิศในสัตย์, & สมบัติ ทิมทรัพย์. (2560). การวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวคิดและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิศาล, ม่วงศรี., อเนก, ศรีวงษ์., & บุญส่ง, คำแหง. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิทยาลัยการศึกษาเอกชน: กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการลพบุรี เขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีตามผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (รายงานการวิจัย). วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการลพบุรี.
- วัชร, ทิพนเนตร. (2539). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช. (2556). รายงานสถานการณ์การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2555.
- วุฒิชัย กปิลกาญจน์. (2561, 15 ธันวาคม). เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2568, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/819595>
- ศศิธร, อินทร์งาม. (2565). ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการเลือกเรียนในสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษา. วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาการศึกษา, 8(2), 88-102.
- ศิริชัย, กาญจนวาสี. (2553). สถิติการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ, เสรี และคณะ. (2540). การบริหารองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธีระฟ้า.

- สมเกียรติ, สุวรรณสุจริต. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพรรณษา, อินทร์ศรี. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานเทคโนโลยี จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยาลัยเทคโนโลยีฐานเทคโนโลยี.
- สุภมาส อังศุโชติ, & ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2557). การวิจัยทางการบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี สังข์ทอง, สุภัค อุตถากร, & วรณิภา คำอ่อน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคกลาง. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร., 14(2), 123–135.
- สุรเดช, พันธุ์ลี. (2567). รายงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมและแรงจูงใจของนักเรียนระดับมัธยมในการเลือกเรียนสายอาชีพ. สถาบันวิจัยแห่งหนึ่ง.
- สุไพบชะ, หวันมุขอ. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง: เรื่อง การจัดการอาชีวศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1). กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). แผนปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (อนุมัติ). สืบค้นจาก <https://bsq.vec.go.th>
- (2566). แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการอาชีวศึกษาเชิงบูรณาการ.
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคลังจังหวัดนนทบุรี. (2566). รายงานสถานการณ์และดัชนีชี้วัดภาวะแรงงานจังหวัดนนทบุรี ปี 2566. สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง.

สำนักงานจังหวัดนนทบุรี. (2567). บทสรุปผู้บริหาร แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2567. สืบค้นจาก <http://www.nonthaburi.go.th>

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี. (2565). รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี
ปีการศึกษา 2565. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นจาก
[https://www.nbipeo.go.th/img/docs/information/ปี%202565/รายงานข้อมูล
สารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี%20ปี%202565.pdf](https://www.nbipeo.go.th/img/docs/information/ปี%202565/รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี%20ปี%202565.pdf)

(2566). รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2566. สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นจาก
[https://www.nbipeo.go.th/img/docs/information/ปี%202566/รายงานข้อมูล
สารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี%20ปีการศึกษา%202566.pdf](https://www.nbipeo.go.th/img/docs/information/ปี%202566/รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี%20ปีการศึกษา%202566.pdf)

(2567). รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2567. สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นจาก
[https://www.nbipeo.go.th/img/docs/information/ปี%202567/รายงานข้อมูล
พื้นฐานทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี%20ปีการศึกษา%202567.pdf](https://www.nbipeo.go.th/img/docs/information/ปี%202567/รายงานข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี%20ปีการศึกษา%202567.pdf)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ
ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570).

_____. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580). สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานผลการศึกษาเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาให้
ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนนทบุรี. (2567). รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดนนทบุรี
ปีการศึกษา 2567. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นจาก
<https://www.nbipeo.go.th>

สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนนทบุรี. (2566). เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2: ผังนโยบายระดับจังหวัด จังหวัดนนทบุรี วันที่ 28 กันยายน 2566.

อรรถกฤต, ทองปาน. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ของ

นักเรียนจังหวัดเชียงราย. วารสารการวิจัยอาชีวศึกษา, 15(2), 45–67.

อานนท์, เลี้ยงพรหม. (2564). บทบาทของครอบครัวต่อการศึกษาคือของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาใน เขต

เมือง. วารสารวิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา, 10(3), 120–136.

(2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลาน.

วารสารบริหารการศึกษา, 17(1), 54–70.

อัญชนา พันธุ์ศรี, นิรมล ชันติพงษ์, & ขวัญธิดา สุวรรณศรี (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร สถาบันการ อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (รายงานการวิจัย). วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร.

ภาษาอังกฤษ

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 50(2), 179–211.

Almeida, A., Santos, B., & Silva, R. (2024). Personal interests and aptitude as determinants of career choice among undergraduate students: Evidence from the United Arab Emirates. *International Journal of Educational Research*, 123, 101734.

Almeida, L. S., Taveira, M. D. C., & Silva, M. C. (2024). Personal traits and career choice among adolescents: A cross-cultural perspective. *Journal of Vocational Behavior*, 150, 104–112.

- Barnard, C. I. (1938). *The functions of the executive*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Din, M., Saeed, A., & Khan, F. (2022). Parental influence and academic motivation among secondary school students. *International Journal of Educational Psychology*, 11(2), 99–115.
- Friedman, M. (1994). *Decision making and responsibility*. New York: Free Press.
- Field, A. (2018). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics* (5th ed.). Sage Publications.
- Gashi, B., Avdiu, N., & Bajrami, S. (2023). Impact of career guidance programs on the career decision-making of high school students. *Journal of Career Development*, 50(1), 45–60.
- Gibson, J. L., & Ivancevich, J. M. (1997). *Organizations: Behavior, structure, processes* (9th ed.). Boston, MA: Irwin/McGraw-Hill.
- Gravetter, F. J., & Wallnau, L. B. (2017). *Statistics for the behavioral sciences* (10th ed.). Cengage Learning.
- Guan, Y., Zhuang, M., & Wang, Y. (2021). Peer influence, community values, and occupational intentions among youth. *Career Development International*, 26(1), 17–33.
- Guan, Y., Zhuang, M., Cai, Z., Ding, Y., Wang, Y., Huang, Z., & Si, W. (2021). The role of family support in career decision-making among adolescents: A longitudinal study. *Journal of Vocational Behavior*, 130, 103597.
- Harrison, E. F. (1981). Decision theory: What should the manager know? *Journal of Management*, 7(1), 15–29.
- Holland, J. L. (1973). *Making vocational choices: A theory of careers*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

- Jones, G. R. (2004). *Organizational theory, design, and change* (4th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Loomba, N. P. (1978). *Management: A quantitative perspective*. New York: Macmillan.
- Moody, P. E. (1983). *Decision making: Proven methods for better decisions*. New York: McGraw-Hill.
- Murray, H. A. (1938). *Explorations in personality*. Oxford University Press.
- Pallant, J. (2020). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS* (7th ed.). McGraw-Hill Education.
- Pandey, P., & Pandey, M. M. (2015). *Research methodology: Tools and techniques*. Bridge Center.
- Raosoft, Inc. (2004). *Sample size calculator*.
<https://www.raosoft.com/samplesize.html>
- Reeder, L. G. (1971). *Social action and human behavior: A sociological theory*. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Robbins, S. P. (2020). *Organizational behavior*. Pearson Education.
- Simon, H. A. (1960). *The new science of management decision*. New York: Harper & Row.
- Singh, Y. K. (2006). *Fundamental of research methodology and statistics*. New Age International Publishers.
- Super, D. E. (1990). *A life-span, life-space approach to career development*. In D. Brown, L. Brooks, & Associates, *Career choice and development: Applying contemporary theories to practice* (2nd ed., pp. 197–261). Jossey-Bass.
- Tavakoli, H. (2012). *A dictionary of research methodology and statistics in applied linguistics*. Rahnama Press.

Tiedeman, D. V., & O'Hara, R. P. (1963). *Career development: Choice and adjustment*. New York: College Entrance Examination Board.

Weber, M. (1947). *The theory of social and economic organization* (A. M. Henderson & T. Parsons, Trans.). Oxford University Press. (Original work published 1864)

Zikmund, W. G., Babin, B. J., Carr, J. C., & Griffin, M. (2009). *Business research methods* (8th ed.). South-Western College Publishing.

Zhao, Q., Wang, X., & Chen, J. (2024). The role of career guidance in shaping career planning: Evidence from Chinese high schools. *Asia Pacific Education Review*, 25(2), 123–140.

.(2024). Career guidance information and student decision-making: Evidence from high school programs in China. *Educational Research Review*, 42, 100–122.

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำคั่นคว้าอิสระ
- หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำคั่นคว้าอิสระ
- แบบสอบถามเพื่อการคั่นคว้าอิสระ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา
จังหวัดนนทบุรี
ของ นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน
นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา
ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ที่	ชื่อ - สกุล	คุณวุฒิ (สูงสุด) - ตำแหน่ง	สังกัดหน่วยงาน
1.	รศ.ดร.สักรินทร์ อยู่ผ่อง	- ค.อ.ด.(วิจัยและพัฒนา หลักสูตร) - อาจารย์พิเศษ (ข้าราชการ บำนาญ)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2.	ดร.ปิยาภัก อุ่นเอม	- ประ.ด. (การบริหาร การศึกษา) - ศึกษาพิเศษชำนาญการ พิเศษ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครปฐม
3.	ดร.กัญฐา จารุจินดา	- ประ.ด. (บริหารอาชีว และเทคนิคศึกษา) - ผู้รับใบอนุญาต	วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ สำนักบริหารการอาชีวศึกษา เอกชน
4.	ดร.เยาวรักษ์ ภิรมย์	- ประ.ด. (บริหารอาชีวและ เทคนิคศึกษา) - ผู้อำนวยการวิทยาลัย	วิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์ สำนักบริหารการอาชีวศึกษา เอกชน
5.	ดร.เมทิกา ธรรมกิจโสภณ	- ประ.ด. (การบัญชี) - กรรมการผู้จัดการบริษัท	บริษัท เมทิกา แอ็คเคาน์ติ้ง จำกัด

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำคั่นคว่ำอิสระ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา โทร. 3209

ที่ บท 056 /2568

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568

เรื่อง ขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำคั่นคว่ำอิสระ
เรียน

ด้วย นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน นักศึกษาโครงการพัฒนาผู้บริหาร (แผน ข รอบเสาร์-อาทิตย์) หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้ทำโครงการการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ สติรยากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะติดต่อประสานงานในรายละเอียดโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับประกอบการทำโครงการการคั่นคว่ำอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เชียร์ชนะ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

สำเนาส่ง : รองศาสตราจารย์ ดร.สักรินทร์ อยู่ผ่อง อาจารย์พิเศษคณะศิลปศาสตร์ประยุกต์
และข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ที่ อว ๗๑๐๔.๖/๐๒๖

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๑๕๑๘ ถนนประชากรราษฎร์ ๑ แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำคั่นคว้าอิสระ

เรียน ดร.ปิยาภัก อุ่มเอน ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม พร้อมแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ด้วย นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน นักศึกษาโครงการพัฒนาผู้บริหาร (แผน ข รอบเสาร์-อาทิตย์) หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้ทำโครงการการคั่นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ สติรยากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะติดต่อประสานงานในรายละเอียดโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้นำมาปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับประกอบการทำโครงการการคั่นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เชียรชนะ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

โทรศัพท์ : ๐-๒ ๕๕๕ ๒๐๐๐ ต่อ ๓๒๐๙

โทรศัพท์ : ๐๙๑-๕๑๕-๔๒๗๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : sbb๐๒๐๖๑๘๑๑๔๔@email.kmutnb.ac.th

ที่ อว ๗๑๐๔.๖/๐๒๖

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๑๕๑๘ ถนนประชากรราษฎร์ ๑ แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำคั่นคว่ำอิสระ

เรียน ดร.เยาวลักษณ์ ภิรมย์ ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม พร้อมแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ด้วย นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน นักศึกษาโครงการพัฒนาผู้บริหาร (แผน ข รอบเสาร์-อาทิตย์) หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้ทำโครงการการคั่นคว่ำอิสระ เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ สติรยากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว่ำอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะติดต่อประสานงานในรายละเอียดโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับประกอบการทำโครงการการคั่นคว่ำอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เชียรชนะ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

โทรศัพท์ : ๐-๒ ๕๕๕ ๒๐๐๐ ต่อ ๓๒๐๙

โทรศัพท์ : ๐๙๑-๕๑๕-๔๒๗๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : sbb๐๒๐๖๑๔๑๑๔๔@email.kmutnb.ac.th

ที่ อว ๗๑๐๔.๖/๐๒๖

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๑๕๑๘ ถนนประชากรราษฎร์ ๑ แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อประกอบการทำคั่นคว้าอิสระ

เรียน ดร.เมธิกา ธรรมกิจโสภณ กรรมการผู้จัดการ บริษัท เมธิกา แอ็คเคาน์ติ้ง จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม พร้อมแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ด้วย นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน นักศึกษาโครงการพัฒนาผู้บริหาร (แผน ข รอบเสาร์-อาทิตย์) หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้ทำโครงการการคั่นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ สติรยากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการคั่นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะติดต่อประสานงานในรายละเอียดโดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับประกอบการทำโครงการการคั่นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เชียรชนะ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

โทรศัพท์ : ๐-๒ ๕๕๕ ๒๐๐๐ ต่อ ๓๒๐๙

โทรศัพท์ : ๐๙๑-๕๑๕-๕๒๗๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : sb๖๐๒๐๖๑๘๑๑๔๔๔@email.kmutnb.ac.th

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ของนางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน นักศึกษาหลักสูตรหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี แบ่งออกเป็น ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและตรงกับข้อเท็จจริงต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา คำตอบที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน

นักศึกษาหลักสูตรหลักสูตรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. อายุ

☐ ต่ำกว่า 15 ปี

☐ 15-18 ปี

☐ มากกว่า 18 ปี

2. ระดับการศึกษา

☐ ปวช.1

☐ ปวส.1

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง : จากรายการข้อความปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้อยู่ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลง ในช่องรายการทั้งสองประเด็นที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามเป็นวัดความเห็นเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ปัจจัยส่วนบุคคล						
1.1 ความรู้พื้นฐาน ทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด						
1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสายอาชีพ					
2	ความถนัด ทักษะการคิดเชิง วิเคราะห์ส่วนบุคคล					
3	ความสนใจในสายอาชีพหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง					
1.2 เป้าหมายในอนาคตของตนเอง						
4	เป้าหมายในการประกอบอาชีพของตนเอง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	การศึกษาสายอาชีพ ช่วยให้บรรลุเป้าหมายในอนาคตของตนเอง					
6	การวางแผนทำงานในสายอาชีพในอนาคตของตนเอง					
1.3 อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว						
7	แรงจูงใจจากเพื่อนในการเลือกเรียนสายอาชีพ					
8	การสนับสนุนจากครอบครัวในการเลือกเรียนสายอาชีพ					
9	อิทธิพลของเพื่อนหรือคนรอบข้างในการตัดสินใจ					
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง						
2.1 ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน						
10	ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในตัวผู้เรียน					
11	ผู้ปกครองได้แนะนำเกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพ					
12	ผู้ปกครองช่วยพัฒนาความสามารถเรียนสายอาชีพ					
2.2 ความพร้อมทางด้านการเงิน						
13	ครอบครัวของท่านมีความพร้อมทางด้านการเงิน					
14	ค่าใช้จ่ายในการเรียนสายอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจ					
15	ครอบครัวได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุน (กยศ.)					
2.3 การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร						
16	สถานศึกษาอาชีวศึกษามีระบบดูแลที่เหมาะสม					
17	การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหารช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง					
18	สถานศึกษาอาชีวศึกษามีระบบที่เอื้อต่อการติดต่อสอบถาม และช่องทางการติดต่อ สื่อสารที่หลากหลาย					
2.4 ความปลอดภัยในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม						
19	สภาพแวดล้อมสังคม มีความปลอดภัย					
20	วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีสิ่งแวดล้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ การเรียน ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้					

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
21	ความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมด้านการเดินทาง ด้านการใช้ชีวิต ด้านสังคมเพื่อน (ด้านยาเสพติด)					
2.5 ด้านการบริหารจัดการดูแลผู้เรียน						
22	ระบบการบริหารจัดการของวิทยาลัยฯ					
23	กฎระเบียบของวิทยาลัยฯ					
24	การสนับสนุนให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน					
2.6 การจัดการด้านอื่น ๆ						
25	การมีเครือข่ายสถานประกอบการ (เรียนจบมีงานทำ)					
26	มีความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับมหาวิทยาลัยฯ อื่น ของสถานศึกษา					
27	ความสำเร็จของศิษย์เก่าของวิทยาลัยฯ					
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว						
3.1 การให้ข้อมูลการเรียนรู้สายอาชีพแก่นักเรียน						
28	ข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ					
29	ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางอาชีพหลังเรียนจบ					
30	ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาสายอาชีพ					
3.2 การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์						
31	การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์					
32	เนื้อหาข้อมูลที่ให้คำแนะนำมีความสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง					
33	การแนะแนวการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนสายอาชีพ					
3.3 สื่อประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ)						
34	สื่อประชาสัมพันธ์ช่วยให้ท่านเข้าใจถึงประโยชน์					
35	ข้อมูลที่น่าสนใจในสื่อประชาสัมพันธ์มีความครบถ้วนและเป็นประโยชน์					

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
36	ช่องทางการรับชมภาพในโบรชัวร์ และสื่อวิดีโอกิจกรรมของวิทยาลัยที่ประชาสัมพันธ์ผ่าน TIKTOK, Facebook IG					
3.4 การค้นหาข้อมูลของวิทยาลัยในแหล่ง Social						
37	การค้นหาและเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยได้ง่ายผ่าน Social Media					
38	การใช้ Social Media ผ่าน TIKTOK Facebook IG และ YouTube					
39	การค้นหาข้อมูลในตลาดแรงงานและแนวโน้มอาชีพ					
3.5 การบริการวิชาการวิชาชีพของวิทยาลัยฯ						
40	การบริการวิชาการวิชาชีพ					
41	การบริการวิชาการวิชาชีพช่วยให้ท่านเข้าใจทักษะที่จำเป็นต่อสายอาชีพมากขึ้น					
42	การบริการวิชาการวิชาชีพที่วิทยาลัยจัดขึ้นมีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง					
3.6 การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์						
43	กิจกรรมหรือข้อมูลของวิทยาลัยผ่านช่องทางออนไลน์					
44	กิจกรรมที่จัดผ่านสื่อออนไลน์มีความน่าสนใจ					
45	ข้อมูลที่ครบถ้วนเกี่ยวกับกิจกรรมของวิทยาลัยผ่านสื่อออนไลน์ กิจกรรมมีความน่าสนใจ					

ข้อเสนอแนะ .....

คิวอาร์โค้ด สำหรับส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือก
เรียนสายอาชีพ

ลิงค์ <https://forms.office.com/r/SuJeTKnDbY>

ภาคผนวก ค

- ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และหัวข้อการออกแบบสอบถาม
- ผลการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และหัวข้อการออกแบบสอบถาม

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ของการศึกษาการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ผู้เชี่ยวชาญ

คนที่ 1 ดร.ปิยาภัก อุ่นเอน ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

คนที่ 2 ดร.กัญฐา จารุจินดา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์

คนที่ 3 ดร.เยาวรักษ์ ภิรมย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยียานยนต์

คนที่ 4 รศ.ดร.สักรินทร์ อยู่ผ่อง อาจารย์พิเศษ (ข้าราชการบำนาญ)

คนที่ 5 ดร.เมธิกา ธรรมกิจโสภณ กรรมการผู้จัดการบริษัท เมธิกา แอ็คเคาน์ติ้ง จำกัด

ตารางแสดง ผลค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม การศึกษาการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. ปัจจัยส่วนบุคคล								
1.1 ความรู้พื้นฐาน ทักษะส่วนตัว ความสนใจและความถนัด								
1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	ความถนัด ทักษะ การคิดเชิงวิเคราะห์ส่วนบุคคล	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ท่านมีความสนใจในสายอาชีพหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา	0	0	0	1	1	0.4	ใช้ไม่ได้
4	ความสนใจในสายอาชีพหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2 เป้าหมายในอนาคตของตนเอง								
5	เป้าหมายในการประกอบอาชีพชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6	การศึกษาสายอาชีพช่วยให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
7	การวางแผนทำงานในสายอาชีพ ในอนาคต	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
8	ท่านเคยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเป้าหมาย ในอนาคต	0	0	0	1	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
1.3 อิทธิพลจากเพื่อนและครอบครัว								
9	แรงจูงใจจากเพื่อนในการเลือก เรียนสายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
10	ครอบครัวของท่านสนับสนุนให้ ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา	1	0	0	0	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
11	การสนับสนุนจากครอบครัวใน การเลือกเรียนสายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
12	อิทธิพลของเพื่อนหรือคนรอบ ข้างในการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.ปัจจัยด้านการสนับสนุนและความเห็นของผู้ปกครอง								
2.1 ความมั่นใจในความสามารถของนักเรียน								
13	ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นใน ความสามารถของท่านที่จะ ประสบความสำเร็จในสายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14	ผู้ปกครองของท่านได้แนะนำ เกี่ยวกับความสามารถในการ เรียนสายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
15	ผู้ปกครองมองท่านมีความพร้อม ด้านความถนัดและทักษะที่ จำเป็นสำหรับการเรียนสาย อาชีพ	1	0	1	0	0	0.4	ใช้ ไม่ได้

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
16	ผู้ปกครองสนับสนุนให้ท่าน พัฒนาความสามารถเพื่อเรียน สายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.2 ความพร้อมทางการเงิน								
17	ครอบครัวของท่านมีความพร้อม ทางการเงินสำหรับการ สนับสนุนการเรียนสายอาชีพของ นักเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
18	ค่าใช้จ่ายในการเรียนสายอาชีพมี ผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
19	ครอบครัวของท่านได้รับการ สนับสนุนจากแหล่งทุน (ยศ. หรือทุนจากหน่วยงานต่างๆ) เพื่อ ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายด้านการเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
20	ผู้ปกครองของท่านพิจารณาเรื่อง โอกาสการทำงานในอนาคต ควบคู่ไปกับค่าใช้จ่าย	0	0	0	1	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
2.3 การดูแลเอาใจใส่ของครูและผู้บริหาร								
21	ท่านคิดว่าสถานศึกษา อาชีวศึกษามีระบบดูแลเอาใจใส่ นักเรียนที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
22	การดูแลเอาใจใส่ของครูและ ผู้บริหารช่วยสร้างความมั่นใจ ให้กับนักเรียนและผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
23	สถานศึกษาสามารถช่วยให้ นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีและจบ การศึกษาด้วยคุณภาพ	0	1	0	0	1	0.4	ใช้ ไม่ได้

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
24	สถานศึกษาอาชีวศึกษามีระบบที่ เอื้อต่อการติดต่อสอบถาม และ ช่องทางการติดต่อ สื่อสารที่ หลากหลาย มีความสะดวกใน การติดต่อหรือขอข้อมูลจากครู และผู้บริหาร	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.4 ความปลอดภัยในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม								
25	สภาพแวดล้อมสังคมผู้เรียน อาชีวศึกษาของสถานศึกษา อาชีวศึกษามีความปลอดภัย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
26	ท่านมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหา สังคม/ความรุนแรงหรือยาเสพติด ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา	0	0	0	1	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
27	วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มี สิ่งแวดล้อม ด้านวัสดุ อุปกรณ์ การเรียนรู้ ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการ เรียนรู้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
28	ความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเดินทาง ด้านการใช้ชีวิต ด้านสังคมเพื่อน (ด้านยาเสพติด) มีผลต่อความไว้วางใจของ ผู้ปกครอง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2.5 ด้านการบริการจัดการดูแลผู้เรียน								
29	ระบบการบริหารจัดการของ วิทยาลัยฯ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
30	กฎระเบียบของวิทยาลัยฯ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
31	การสนับสนุนให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
32	โครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	0	1	0	0	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
2.6 การจัดการด้านอื่น ๆ								
33	มีเครือข่ายสถานประกอบการ (เรียนจบมีงานทำ)	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
34	การมีความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับมหาวิทยาลัยฯ อื่นของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
35	ความสำเร็จของศิษย์เก่าของวิทยาลัยฯ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
36	การมีเครือข่ายหรือโครงการความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับหน่วยงานภายนอกหรือสถานประกอบการ	0	0	0	1	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
3. ปัจจัยด้านข้อมูลและการแนะแนว								
3.1 การให้ข้อมูลการเรียนรู้สายอาชีพแก่นักเรียน								
37	ข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
38	ข้อมูลที่ท่านได้รับช่วยเหลือจากการแนะแนวทำ	1	0	0	0	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
39	ข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสทางอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาจากสายอาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
40	ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางการศึกษา ต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาสาย อาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.2 การแนะแนวในช่วงเวลาสำคัญของฝ่ายประชาสัมพันธ์								
41	การแนะแนวในช่วงเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
42	เนื้อหาข้อมูลที่ให้คำแนะนำมี ความสอดคล้องกับความต้องการ ของท่าน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
43	การแนะแนวจากฝ่าย ประชาสัมพันธ์ช่วยให้ท่านมี ความมั่นใจในการตัดสินใจ	0	1	0	1	0	0.4	ใช้ ไม่ได้
44	การแนะแนวการศึกษาเกี่ยวกับ การเรียนสายอาชีพ ช่วยให้ท่าน เข้าใจถึงข้อดีของการเรียนสาย อาชีพ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3 สื่อประชาสัมพันธ์ (VDO, โบรชัวร์, เนื้อหาการนำเสนอ)								
45	สื่อประชาสัมพันธ์ช่วยให้ท่าน เข้าใจถึงประโยชน์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
46	สื่อประชาสัมพันธ์ช่วยให้ท่าน เข้าใจถึงประโยชน์	0	0	0	1	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
47	ข้อมูลที่นำเสนอในสื่อ ประชาสัมพันธ์มีความครบถ้วน และเป็นประโยชน์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
48	ช่องทางการรับชมภาพในโบร ชัวร์ และสื่อวิดีโอกิจกรรมของ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
	วิทยาลัยที่ประชาสัมพันธ์ ผ่าน TIKTOK Facebook IG							
3.4 การค้นหาข้อมูลของวิทยาลัยในแหล่ง Social								
49	การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัย ได้ง่ายผ่าน Social Media	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
50	การใช้ Social Media ผ่าน TIKTOK Facebook IG และ YouTube	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
51	การค้นหาข้อมูลในตลาดแรงงาน และแนวโน้มอาชีพ การแชร์ ประสบการณ์ฝึกงานและการ ทำงานของศิษย์เก่า การ ประชาสัมพันธ์ความร่วมมือกับ ภาคธุรกิจที่รองรับนักศึกษาหลัง เรียนจบ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
52	ข้อมูลที่แสดงใน Social Media ตอบโจทย์ความต้องการ	0	0	1	0	1	0.4	ใช้ ไม่ได้
3.5 การบริการวิชาการวิชาชีพของวิทยาลัยฯ								
53	การบริการวิชาการวิชาชีพที่ วิทยาลัยจัดให้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
54	การบริการวิชาการวิชาชีพช่วยให้ ท่านเข้าใจทักษะที่จำเป็นต่อสาย อาชีพมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
55	การบริการวิชาการวิชาชีพของ วิทยาลัยฯ มีประโยชน์ต่อการ พัฒนาตนเอง	0	0	0	1	1	0.4	ใช้ ไม่ได้

ข้อ ที่	ปัจจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
56	การบริการวิชาการวิชาชีพที่ วิทยาลัยจัดขึ้นมีประโยชน์ต่อการ พัฒนาตนเอง และครอบคลุมทุก ด้านที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3.6 การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการให้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์								
57	ท่านเข้าถึงกิจกรรมหรือข้อมูล ของวิทยาลัยผ่านช่องทาง ออนไลน์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
58	กิจกรรมที่จัดผ่านสื่อออนไลน์มี ความน่าสนใจและสร้าง ประโยชน์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
59	ข้อมูลที่ได้รับมีความครบถ้วน เกี่ยวกับกิจกรรมของวิทยาลัย ผ่านสื่อออนไลน์ กิจกรรมมีความ น่าสนใจ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
60	การจัดกิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์ ช่วยเพิ่มความน่าสนใจของการ เรียนสายอาชีพ	1	0	0	1	1	0.4	ใช้ ไม่ได้

จากตารางแสดงค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 60 ข้อ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องกับเนื้อหา IOC ที่ได้เท่ากับ 0.85 โดยข้อที่ใช้ไม่ได้ 15 ข้อ ตัดออกเหลือใช้ได้จำนวน 45 ข้อ ได้รับคำแนะนำให้นำบางข้อมารวมเป็น 1 ข้อได้เนื่องจากมีความหมายใกล้เคียงกัน และการปรับปรุงการเขียนข้อคำถามให้สั้นกระชับได้ใจความ และเขียนให้เป็นทางการ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ผลการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 30 ชุด

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี ตารางค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม คำนวณสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Cronbach (Cronbach's Alpha)

รายการ	ค่า Cronbach's Alpha
การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี	0.781

จากตาราง พบว่า ความเชื่อมั่นจากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของครอนบาค (Cronbach, 1963) คำนวณค่าระดับความเชื่อมั่น เท่ากับ $= 0.781$ ถือว่าอยู่ในระดับดี สามารถนำไปศึกษาได้จริง

ภาคผนวก ง

- หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำคั่นคว่ำอิสระ
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการคั่นคว่ำอิสระ

ที่ อว ๗๑๐๔.๖/๐๓๕

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๑๕๑๘ ถนนประชากรราษฎร์ ๑ แขวงวงศ์สว่าง
เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ๑๐๘๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา (ดังรายชื่อที่แนบ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ พร้อม QR-Code

ด้วย นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน นักศึกษาโครงการพัฒนาผู้บริหาร (แผน ข รอบเสาร์-อาทิตย์) หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้ทำโครงการ การค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ สติรยากร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับชั้น ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.1) ในสังกัดสถานศึกษาของท่าน ซึ่งเป็น กลุ่มตัวอย่างในการทำค้นคว้าอิสระ โดยจะดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วย QR Code ผ่าน Microsoft Form ซึ่งนักศึกษาจะได้ประสานงานในรายละเอียดด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพในสถานศึกษา สำหรับประกอบการทำโครงการการค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวิชิต เชียรชนะ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

โทรศัพท์ : ๐-๒ ๕๕๕ ๒๐๐๐ ต่อ ๓๒๐๙

โทรศัพท์ : ๐๙๑-๕๑๕-๔๒๗๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : sb๖๐๒๐๖๑๘๑๑๔๔@email.kmutnb.ac.th

การนำเสนอแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยอาชีวศึกษาภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่อยู่ภายใต้สังกัดการดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี มีรายชื่อวิทยาลัย จำนวน 12 แห่ง ดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยเทคนิคนนทบุรี
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์
3. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามบริหารธุรกิจ
5. โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ช่างกล ขส.ทบ.
6. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการบางบัวทอง
7. วิทยาลัยอาชีวศึกษาดุสิตพัฒนการ
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการนนทบุรี
9. วิทยาลัยเทคโนโลยีวัฒนพุกษาบริหารธุรกิจ
10. วิทยาลัยเทคโนโลยีนนทบุรี
11. วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์
12. วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรบิดี

ເພີ່	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	146	40.6	40.6	40.6
	214	59.4	59.4	100.0
Total	360	100.0	100.0	

အမျိုးအမည်	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 15	9	2.5	2.5	2.5
15-18	233	64.7	64.7	67.2
18	118	32.8	32.8	100.0
Total	360	100.0	100.0	

ระดับการศึกษา	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid . 1	227	63.1	63.1	63.1
. 1	133	36.9	36.9	100.0
Total	360	100.0	100.0	

1.ปัจจัยส่วนบุคคล

Statistics

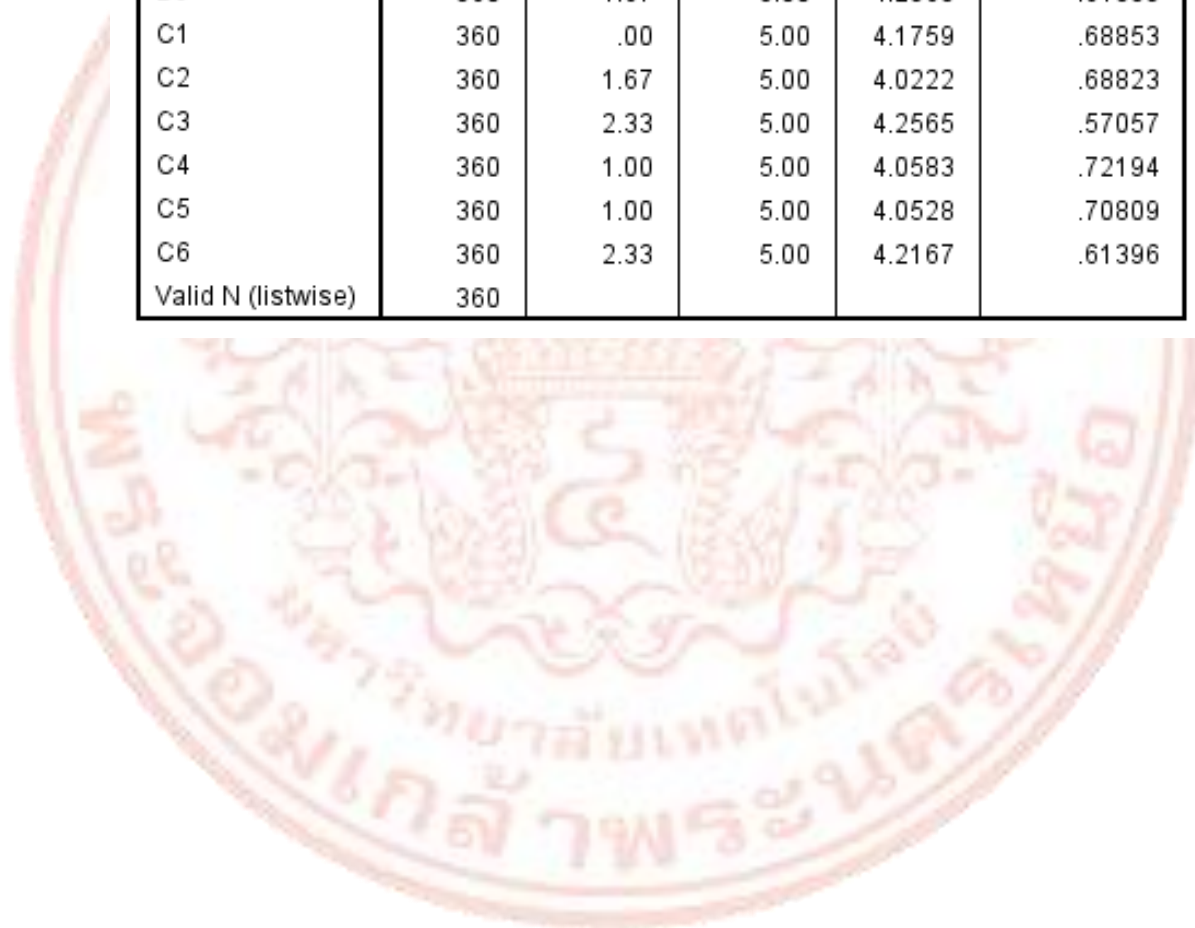
[illegible]

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
A1	360	1.33	5.00	4.0037	.67450
A2	360	2.00	5.00	4.3046	.57232
A3	360	1.00	5.00	3.9787	.77278
B1	360	1.33	5.00	4.2231	.62933
B2	360	1.00	5.00	3.7528	.82159
B3	360	1.00	5.00	4.2380	.66563
B4	360	1.00	5.00	4.0454	.71944
B5	360	1.00	5.00	4.2454	.62198
B6	360	1.67	5.00	4.2963	.61839
C1	360	.00	5.00	4.1759	.68853
C2	360	1.67	5.00	4.0222	.68823
C3	360	2.33	5.00	4.2565	.57057
C4	360	1.00	5.00	4.0583	.72194
C5	360	1.00	5.00	4.0528	.70809
C6	360	2.33	5.00	4.2167	.61396
Valid N (listwise)	360				

Correlations

		TotalA	TotalB	TotalC
TotalA	Pearson Correlation	1	.713**	.687**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000
	N	360	360	360
TotalB	Pearson Correlation	.713**	1	.794**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000
	N	360	360	360
TotalC	Pearson Correlation	.687**	.794**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	
	N	360	360	360

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS

```

/VARIABLES=B1 B2 B3 B4 B5 B6
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/STATISTICS DESCRIPTIVES
/MISSING=PAIRWISE.

```

Correlations

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
B1	4.2231	.62933	360
B2	3.7528	.82159	360
B3	4.2380	.66563	360
B4	4.0454	.71944	360
B5	4.2454	.62198	360
B6	4.2963	.61839	360


```
DESCRIPTIVES VARIABLES=TotalA TotalB TotalC
  /STATISTICS=MEAN STDDEV VARIANCE RANGE MIN MAX KURTOSIS.
```

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Range	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance	Kurtosis	
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error
TotalA	360	2.67	2.33	5.00	4.0957	.53210	.283	-.347	.256
TotalB	360	2.72	2.28	5.00	4.1335	.51853	.269	.219	.256
TotalC	360	2.61	2.39	5.00	4.1304	.57460	.330	-.249	.256
Valid N (listwise)	360								

```
CORRELATIONS
  /VARIABLES=TotalA TotalB TotalC
  /PRINT=TWOTAIL NOSIG
  /STATISTICS DESCRIPTIVES
  /MISSING=PAIRWISE.
```

Factor Analysis

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.735
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	638.955
	df	3
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
TotalA	1.000	.773
TotalB	1.000	.854
TotalC	1.000	.836

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.463	82.117	82.117	2.463	82.117	82.117
2	.332	11.080	93.196			
3	.204	6.804	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวปิยนุช รัตนบ้านด่าน
ชื่อการค้นคว้าอิสระ	การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดนนทบุรี
สาขาวิชา	บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา
ประวัติ	ประวัติการศึกษา : พ.ศ.2554 วุฒิท่างวิชาชีพ ประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ พ.ศ. 2543-2546 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2541 – พ.ศ. 2542 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (การบัญชี)วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2537 – พ.ศ. 2540 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. (การบัญชี) วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดสุโขทัย ประวัติการทำงาน : พ.ศ. 2548 - 2549 อาจารย์อัตราจ้าง วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2550 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ พ.ศ.2559 - ปัจจุบัน หัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีพงษ์สวัสดิ์ ที่อยู่ 160/174 แกรนริเวอร์วิว ทาวเวอร์ ถนนพิบูลสงคราม ตำบล สวนใหญ่ อำเภอ เมือง จังหวัด นนทบุรี